

Utbildningsutskottets betänkande 2025/26:UbU12

Högskolan

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden om högskolan med hänvisning till gällande bestämmelser och pågående arbete. Motionerna tar upp bl.a. övergripande frågor om högskolan, utbildningsutbudet och vissa studentfrågor.

I betänkandet finns 15 reservationer (S, V, C, MP).

Behandlade förslag

152 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2025/26.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	6
Ärendet och dess beredning.....	6
Utskottets överväganden.....	7
Övergripande om högskolan.....	7
Utskottets ställningstagande.....	12
Utbildningen i högskolan	14
Utskottets ställningstagande.....	21
Rekrytering och tillträde till utbildning i högskolan	22
Utskottets ställningstagande.....	25
Studentfrågor.....	26
Utskottets ställningstagande.....	28
Motioner som bereds förenklat.....	28
Utskottets ställningstagande.....	28
Reservationer	30
1. Styrning av högskolan, punkt 1 (S)	30
2. Styrning av högskolan, punkt 1 (C)	30
3. Utbildningsformer, punkt 2 (S).....	31
4. Utbildningsformer, punkt 2 (C)	32
5. Högskolans internationella verksamhet, punkt 3 (V).....	33
6. Högskolans internationella verksamhet, punkt 3 (C).....	33
7. Högskolans internationella verksamhet, punkt 3 (MP).....	34
8. Utbildningsutbud, punkt 4 (S)	34
9. Utbildningsutbud, punkt 4 (V).....	35
10. Utbildningsutbud, punkt 4 (C).....	36
11. Utbildningsutbud, punkt 4 (MP).....	37
12. Utbildningars upplägg och innehåll, punkt 5 (C).....	38
13. Utbildningars upplägg och innehåll, punkt 5 (MP).....	38
14. Rekrytering och tillträde till utbildning i högskolan, punkt 6 (S)	39
15. Studentfrågor, punkt 7 (MP).....	40
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	41
Motioner från allmänna motionstiden 2025/26	41
<i>Bilaga 2</i>	
Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet	58

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Övergripande om högskolan

1. Styrning av högskolan

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:207 av Josef Fransson (SD),

2025/26:798 av Mikael Larsson och Stina Larsson (båda C),

2025/26:1317 av Petter Löberg och Jessica Rodén (båda S),

2025/26:3189 av Anders Ådahl m.fl. (C) yrkandena 22 och 27 samt

2025/26:3810 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 91.

Reservation 1 (S)

Reservation 2 (C)

2. Utbildningsformer

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:3185 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 16,

2025/26:3189 av Anders Ådahl m.fl. (C) yrkande 10 och

2025/26:3810 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 88.

Reservation 3 (S)

Reservation 4 (C)

3. Högskolans internationella verksamhet

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:2785 av Nadja Awad m.fl. (V) yrkande 5,

2025/26:3365 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 28 och

2025/26:3729 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 52.

Reservation 5 (V)

Reservation 6 (C)

Reservation 7 (MP)

Utbildningen i högskolan

4. Utbildningsutbud

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:443 av Serkan Köse (S),

2025/26:1067 av Carina Ödebrink m.fl. (S) yrkandena 1 och 2,

2025/26:1507 av Jörgen Berglund (M) yrkande 1,

2025/26:1595 av Johan Büser och Amalia Rud Stenlöf (båda S),

2025/26:1605 av Martin Melin (L),

2025/26:2333 av Arber Gashi m.fl. (S),

2025/26:2819 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 9,

2025/26:3185 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 15,

2025/26:3282 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 22,

2025/26:3645 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S) yrkande 139 och
2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 11.

Reservation 8 (S)

Reservation 9 (V)

Reservation 10 (C)

Reservation 11 (MP)

5. Utbildningars upplägg och innehåll

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:962 av Daniel Persson (SD),

2025/26:3186 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkandena 23–26,

2025/26:3365 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 18 och

2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 15.

Reservation 12 (C)

Reservation 13 (MP)

Rekrytering och tillträde till utbildning i högskolan

6. Rekrytering och tillträde till utbildning i högskolan

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:458 av Lili André (KD),

2025/26:1059 av Magnus Berntsson (KD),

2025/26:1931 av Crister Carlsson och Thomas Ragnarsson (båda M),

2025/26:2568 av Merit Frost Lindberg m.fl. (M),

2025/26:3012 av Kjell-Arne Ottosson (KD),

2025/26:3099 av Ingemar Kihlström (KD),

2025/26:3319 av Annika Hirvonen (MP) och

2025/26:3810 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkandena 98 och 100.

Reservation 14 (S)

Studentfrågor

7. Studentfrågor

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:1594 av Jonathan Svensson m.fl. (S) och

2025/26:3365 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 33.

Reservation 15 (MP)

Motioner som bereds förenklat

8. Motioner som bereds förenklat

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 12 mars 2026

På utbildningsutskottets vägnar

Joar Forssell

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Joar Forssell (L), Anders Ygeman (S), Linus Sköld (S), Robert Stenkvis (SD), Caroline Helmersson Olsson (S), Marie-Louise Hänel Sandström (M), Mats Wiking (S), Jörgen Grubb (SD), Oliver Rosengren (M), Isabell Mixter (V), Mathias Bengtsson (KD), Niels Paarup-Petersen (C), Anders Alftberg (SD), Camilla Hansén (MP), Robert Olesen (S), Lars-Ingvar Ljungman (M) och Kent Kumpula (SD).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta ärende behandlar utbildningsutskottet 152 motionsyrkanden om högskolan från allmänna motionstiden 2025/26. Av dessa bereds 114 motionsyrkanden i förenklad ordning eftersom de tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden. En förteckning över de behandlade förslagen finns i bilaga 1. Motionsyrkanden som bereds förenklat finns i bilaga 2.

Motionsyrkandena tar upp bl.a. övergripande frågor om högskolan, utbildningsutbudet och vissa studentfrågor.

Utskottets överväganden

Övergripande om högskolan

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om vissa styrningsfrågor, utbildningsformer och högskolans internationella verksamhet.

Jämför reservation 1 (S), 2 (C), 3 (S), 4 (C), 5 (V), 6 (C) och 7 (MP).

Motionerna

Styrning av högskolan

I kommittémotion 2025/26:3810 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 91 föreslås ett tillkännagivande om en utredning av högskolans resurstilldelningssystem som har bred parlamentarisk förankring och syftar till att säkra utbildning av hög kvalitet och en dimensionering som är anpassad till arbetsmarknadens behov.

I kommittémotion 2025/26:3189 av Anders Ådahl m.fl. (C) yrkande 22 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen och ansvariga myndigheter behöver verka för att minska lärosätenas återrapporteringskrav. I yrkande 27 föreslås ett tillkännagivande om att kraven för att få rätt att utfärda examina på avancerad nivå och forskarnivå bör skärpas. Genom skärpta krav uppmuntras lärosäten att specialisera sig. Därmed samlas avancerad utbildning i starkare miljöer, vilket enligt motionärerna också förbättrar möjligheterna att rekrytera forskare.

I motion 2025/26:1317 av Petter Löberg och Jessica Rodén (båda S) föreslås ett tillkännagivande om att överväga att vidta åtgärder i syfte att Högskolan i Borås ska kunna utvecklas till universitet med textil som särskilt profilområde.

I motion 2025/26:207 av Josef Fransson (SD) föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör tillsätta en utredning om hur vi kan minimera ideologisk påverkan på svenska lärosäten.

I motion 2025/26:798 av Mikael Larsson och Stina Larsson (båda C) föreslås ett tillkännagivande om att se över behovet av ett textiluniversitet i Sverige och att omvandla Högskolan i Borås till universitet med namnet Sveriges textiluniversitet.

Utbildningsformer

I partimotion 2025/26:3185 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 16 föreslås ett tillkännagivande om att staten ska avtala med lärosäten så att

utbildning och vidareutbildning inom välfärdsyrken erbjuds via lokala och regionala utbildningscentrum.

I kommittémotion 2025/26:3810 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 88 föreslås ett tillkännagivande om förbättrad tillgång till decentraliserad utbildning och lärcentrum för att säkra näringslivets och välfärdens kompetensförsörjning även på mindre orter.

I kommittémotion 2025/26:3189 av Anders Ådahl m.fl. (C) yrkande 10 föreslås ett tillkännagivande om att det utbildningspolitiska målet för landets högskolor bör få en tydligare tillgänglighetsdimension när det gäller såväl fysiska utbildningar som utbildningar på distans i syfte att möta arbetsmarknadens kompetensbehov och öka anställningsbarheten i hela landet.

Högskolans internationella verksamhet

I kommittémotion 2025/26:2785 av Nadja Awad m.fl. (V) yrkande 5 anser motionärerna att Universitets- och högskolerådet bör få i uppdrag att ta fram handledning och stöd till lärosätena för hur de kan stötta palestinska lärosäten och studenter.

I kommittémotion 2025/26:3729 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 52 vill motionärerna genomföra gemensamma nordiska insatser för att stödja studenter i instabila länder.

I kommittémotion 2025/26:3365 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 28 föreslås ett tillkännagivande om att införa ett Students at Risk-program i Sverige. För forskare finns redan programmet Scholars at Risk.

Bakgrund, gällande rätt och pågående arbete

Styrning av högskolan

Det är riksdagen som beslutar vilka statliga högskolor som ska finnas (2 kap. 1 § högskolelagen). Det är regeringen som beslutar om benämningen universitet. Sådana beslut fattas efter en sammanvägd bedömning. Grunden för att en högskola ska kunna bli universitet är att den utbildning och forskning som bedrivs är av hög kvalitet. Därtill måste det finnas starka utbildnings- och forskningspolitiska skäl. Vidare är det avgörande att beslut om att omvandla högskolor till universitet grundas på långsiktiga överväganden och stabila statsfinansiella förutsättningar (prop. 2008/09:134 s. 52–56).

De statliga universiteten och högskolorna omfattas av en rad bestämmelser som gäller för myndigheter, t.ex. förvaltningslagen (2017:900) och regelverk för myndigheter på det ekonomiadministrativa området, de s.k. EA-bestämmelserna. De har dock medgetts vissa undantag eller fått vissa särskilda bemyndiganden i förhållande till EA-bestämmelserna. Till skillnad från andra myndigheter saknar de en förordning med instruktion. I stället finns det föreskrifter i högskolelagen (1992:1434) och högskoleförordningen

(1993:100) som i vissa delar motsvarar dem som vanligen finns i en instruktion men också innehåller övergripande mål och krav för de statliga lärosätena.

Det är Universitetskanslersämbetet (UKÄ) som ansvarar för kvalitets-säkring av universitetens och högskolornas verksamhet genom bl.a. utvärdering av utbildningarna i högskolan och prövning av frågor om examens-tillstånd enligt kraven på utbildningen i 1 kap. högskolelagen och kraven på examina i bilaga 2 till högskoleförordningen (examensordningen). För enskilda utbildningsanordnare ställs i lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina motsvarande krav på utbildningen som gäller för statliga universitet och högskolor enligt 1 kap. högskolelagen. UKÄ utövar dessutom tillsyn över verksamheten inom sitt ansvarsområde och ansvarar för uppföljning av verksamheten och statistik (förordningen [2012:810] med instruktion för Universitetskanslersämbetet).

Lärosätena har en hög grad av självbestämmande när det gäller intern organisation, resursanvändning, planering och genomförande av utbildning och forskning. Lärosätet beslutar om sitt utbildningsutbud utifrån examens-tillstånd och ekonomiska ramar. Vidare ska lärosätenas utbildningsutbud svara mot studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov. Statliga universitet och högskolor tilldelas huvuddelen av sina resurser via ett anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå och ett anslag för forskning och utbildning på forskarnivå. För utbildning på grundnivå och avancerad nivå tilldelas respektive lärosäte varje år ett s.k. takbelopp som är den ersättning lärosätet kan få för att utbilda studenter. Ersättningen beräknas bl.a. utifrån utbildningsområde, antalet helårsstudenter och antalet helårsprestationer.

I årliga regleringsbrev för respektive universitet och högskola preciserar regeringen vad som gäller för respektive lärosäte, inklusive finansiella villkor för användningen av anslag. Ett specifikt lärosäte kan också ges särskilda uppdrag i regleringsbrevet. Vissa centrala mål och återsrapporteringskrav för samtliga statliga lärosäten anges i det gemensamma årliga regleringsbrevet för universitet och högskolor. I ett särskilt regleringsbrev ges anvisningar och finansieringsvillkor för de enskilda utbildningsanordnare som får statsbidrag.

I 1 kap. 6 § högskolelagen framgår att det som allmän princip i lärosätenas verksamhet ska gälla att den akademiska friheten ska främjas och värnas. För forskningen ska som allmänna principer gälla att forskningsproblem fritt får väljas, forskningsmetoder fritt får utvecklas och forskningsresultat fritt får publiceras. För att stärka lärares och forskares individuella akademiska frihet har regeringen gett en särskild utredare i uppdrag att analysera det nuvarande regelverket och undersöka behovet av att stärka stödet till forskare och lärare i frågor som gäller deras akademiska frihet (dir. 2025:42). Uppdraget ska redovisas senast den 14 augusti 2026.

Utbildningsformer

Utbildning på campus och på distans

Utbildning på campus har varit kärnan i den akademiska traditionen under lång tid. Regeringen menar att det bör vara så även i fortsättningen (prop. 2025/26:1 utg.omr. 16 s. 136). I dag finns det universitet och högskolor på fler än 20 orter i Sverige.

Distansutbildning kan enligt regeringen i vissa fall vara viktigt för att öka möjligheten till vidareutbildning så att studenter kan kombinera arbete och familjeliv med studier. Samtidigt ställer distansutbildning av hög kvalitet stora krav på både pedagogik och tekniska lösningar (prop. 2025/26:1 utg.omr. 16 s. 136). De senaste tio åren har andelen studenter vid universitet och högskolor som studerar helt eller delvis på distans ökat från 27 till 44 procent (Universitetskanslersämbetet och SCB, UF 20 SM 2501, s. 29).

Lärcentrum

Det är möjligt för kommuner att söka statsbidrag för etablering av nya eller utveckling av befintliga lärcentrum (förordningen [2017:1303] om statsbidrag för lärcentrum). Med lärcentrum avses en verksamhet som organiseras av en eller flera kommuner och där den studerande erbjuds stöd i sitt lärande från lärare och annan personal samt ges möjlighet att möta andra studerande. Dessa lärcentrum kan vara tillgängliga för studier inom kommunal vuxenutbildning, yrkeshögskola, universitet och högskola eller andra utbildningsformer.

Det är Skolverket som beslutar om bidraget. Syftet med statsbidraget för lärcentrum är att stimulera utveckling av lärcentrum i kommunerna. För 2024 fördelade Skolverket 50 miljoner kronor till kommunerna i statsbidrag för lärcentrum och söktrycket är högt, liksom tidigare år (prop. 2025/26:1 utg.omr. 16 s. 110).

Decentraliserad utbildning

Decentraliserad utbildning innebär att högskolekurser och högskoleprogram förläggs på en annan ort än den där lärosätet har sitt campus, ofta på ett lärcentrum. Utbildningen kan vara en kombination av distansutbildning och fysiska träffar. Syftet är att göra utbildningen tillgänglig för fler, t.ex. den som inte kan flytta, och att möta kompetensbehov i glesbygd. Exempelvis har Umeå universitet ett särskilt åtagande i regleringsbrevet för 2026 att anordna decentraliserad utbildning som motsvarar minst 100 helårsstudenter. Av universitetets årsredovisning ska det framgå omfattning, inriktning, studieorter och total kostnad för denna verksamhet. Universitetet får knappt 9,1 miljoner kronor för tillkommande kostnader för biomedicinsk analytikerutbildning, sjuksköterskeutbildning, barnmorskeutbildning och specialistsjuksköterskeutbildning som uppkommer till följd av att utbildningen bedrivs på annan ort. För sjuksköterskeprogrammet kan man t.ex. välja mellan följande studieorter: Dorotea, Lycksele, Malå, Norsjö, Sorsele, Storuman, Vilhelmina och Åsele. Även Mittuniversitetet bedriver decentraliserad vårdutbildning och får knappt

3,8 miljoner kronor för tillkommande kostnader för sjuksköterskeutbildning som uppkommer till följd av att utbildningen bedrivs på annan ort.

Öppen nätbaserad utbildning

Öppen nätbaserad utbildning i högskolan regleras sedan 2018 i 11 kap. högskoleförordningen. Med öppen nätbaserad utbildning avses utbildning som ges via internet och som är öppen för alla, utan förkunskapskrav. Sådan utbildning får anordnas om den knyter an till och främjar den högskoleutbildning som lärosätet har examenstillstånd för eller den forskning som bedrivs vid lärosätet. Bland de universitet och högskolor som ger sådan utbildning finns Chalmers tekniska högskola, Kungliga Tekniska högskolan (KTH), Linköpings universitet, Linnéuniversitetet, Luleå tekniska universitet, Lunds universitet och Mälardalens universitet.

Högskolans internationella verksamhet

Av 1 kap. högskolelagen (1992:1434) framgår att den samlade internationella verksamheten vid varje lärosäte ska dels stärka kvaliteten i lärosätets utbildning och forskning, dels bidra nationellt och globalt till sådan hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö, ekonomisk och social välfärd och rättvisa (5 §). Vad som innefattas i högskolans internationella verksamhet avgörs av lärosätet inom ramen för dess uppdrag. Internationell verksamhet kan t.ex. utgöras av internationalisering på hemmaplan, mobilitet, forskningssamarbeten och strategiska partnerskap med lärosäten i andra länder (prop. 2020/21:60 s. 191).

Stöd till riskutsatta studenter och forskare i andra länder

I Norden har Nordiska rådet, på initiativ av utskottet för kunskap och kultur i Norden, i april 2024 rekommenderat Nordiska ministerrådet att ta fram en rapport och beskrivning av det norska Students at Risk-programmet som kan användas som en modell för att införa liknande program i de nordiska länderna och omvärdera synen på projekt som rör studenter i fara och tillvarata möjligheten att använda denna modell för att gemensamt stärka det nordiska varumärket i freds- och demokratifrågor (Förslag A 1954/UKK, Rekommendation 4/2024). Nordiska ministerrådet konstaterade i sitt svar på rekommendationen i september 2024 att det i dag inte finns någon enighet om att stötta ett Students at Risk-program på nordisk nivå. Ministerrådet menade att det likväl kan vara aktuellt att lyfta fram frågan i löpande politiska diskussioner, t.ex. på ministermöten eller nordiska direktörmöten, eller i samband med arbetet med arbetsplaner för 2025–2030 i de olika ministerråden. Utskottet för kunskap och kultur i Norden uttalade i sin behandling av svaret på rekommendationen i oktober 2024 att det är nedslående att det i dag inte finns någon enighet om att stötta ett Students at Risk-program på nordisk nivå. Utskottet konstaterade vidare att ministerrådet öppnade för att lyfta fram frågan i samband med arbetet med arbetsplaner för 2025–2030 i de olika

ministerråden och i de politiska diskussionerna kommande år. Utskottet föreslog att Nordiska rådet skulle notera svaret på rekommendationen och anse den som färdigbehandlad. Nordiska rådets session i mars 2025 beslutade enligt utskottets förslag (Dokument 7/2025).

I Sverige är 25 lärosäten medlemmar i den nationella sektionen av nätverket Scholars at Risk, SAR-Sverige, som arbetar för att värna och skydda akademisk frihet. Genom nätverket kan riskutsatta forskare få en akademisk fristad vid ett lärosäte utanför sitt hemland. Bland övriga medlemmar i nätverket finns bl.a. Sveriges förenade studentkårer (SFS), som också har uppmärksammat behovet av att starta ett motsvarande nätverk för studenter, Students at Risk, för att hjälpa riskutsatta studenter att finna studieplatser i Sverige.

Universitets- och högskolerådets uppgifter i fråga om internationellt samarbete och mobilitet

Universitets- och högskolerådet (UHR) ansvarar för uppgifter i fråga om bl.a. internationellt samarbete och mobilitet inom utbildningsområdet (1 § förordningen [2012:811] med instruktion för Universitets- och högskolerådet). Myndigheten ansvarar för ett antal utbytesprogram, bl.a. Erasmus+ och Nordplus, administrerar programmen och beslutar om deltagande i och bidrag till programmen (8 §). Myndigheten fördelar också medel till universitet och högskolor för ersättning för stipendier för studieavgiftsskyldiga studenter (9 §).

Därutöver ansvarar myndigheten för den plattform för internationalisering som har i uppdrag att samordna insatser som påverkar internationalisering inom högre utbildning, forskning och innovation (16 b §). Plattformen bildades 2022 och består utöver UHR av Svenska institutet, UKÄ, Vetenskapsrådet och Vinnova. Via samarbete och dialog ska Plattform för internationalisering (Plint) underlätta lärosätenas arbete inom internationalisering. För 2024–2025 har följande aktivitetsområden identifierats: utveckla samordningen och informationsutbytet mellan myndigheter, lärosäten och studenter, förstärka regeringsuppdrag som rör internationalisering och förbättra förutsättningarna för mobilitet.

Utskottets ställningstagande

Styrning av högskolan

När det gäller motionsyrkanden som rör styrningen av högskolan vill utskottet påminna om att lärosätena har stor frihet att bestämma över sin verksamhet inom de ramar som ges. Lärosätena tilldelas resurser för utbildning och forskning via statliga anslag, och resurserna beräknas enligt särskilda modeller. Deras rätt att utfärda examina följer antingen av författning eller av särskilda beslut av regeringen eller UKÄ. Lärosätena ska dimensionera sitt utbildningsutbud utifrån bl.a. arbetsmarknadens behov. De återrapporterar i första hand utfallet av sin verksamhet till regeringen i sina årsredovisningar. UKÄ ansvarar för merparten av återrapporteringen till regeringen inom

verksamhetsområdet i en årsrapport och i annan uppföljning och statistik. Utskottet finner inte skäl att föreslå någon åtgärd med anledning av motionsyrkandena om ovanstående frågor.

Utskottet anser att den nuvarande ordningen för beslut om benämningen universitet är väl avvägd och finner inte någon anledning att ändra denna ordning.

Vidare noterar utskottet att det pågår en utredning om behovet av att stärka stödet till forskare och lärare i frågor som gäller deras akademiska frihet.

Därmed avstyrker utskottet motionerna 2025/26:207 (SD), 2025/26:798 (C), 2025/26:1317 (S), 2025/26:3189 (C) yrkandena 22 och 27 samt 2025/26:3810 (S) yrkande 91.

Utbildningsformer

Vad beträffar olika utbildningsformer kan utskottet konstatera att lärosätena erbjuder utbildning såväl på campus som på distans. I likhet med regeringen anser utskottet att campusutbildning är och bör fortsätta vara kärnan i den akademiska traditionen. Möjligheten till distansutbildning är dock viktig för att bl.a. underlätta vidareutbildning. Likaså är möjligheten till studier inom högskolan via lärcentrum betydelsefull, och det är därför värdefullt med det särskilda statsbidraget för att stimulera utveckling av lärcentrum i kommunerna. Utskottet vill också framhålla uppdraget till ett par lärosäten att anordna decentraliserad utbildning inom hälso- och sjukvårdsyrken med möjlighet att välja mellan ett antal studieorter. Därmed avstyrker utskottet motionerna 2025/26:3185 (C) yrkande 16, 2025/26:3189 (C) yrkande 10 och 2025/26:3810 (S) yrkande 88.

Högskolans internationella verksamhet

I fråga om högskolans internationella verksamhet vill utskottet påminna om att det är lärosätena själva som avgör vad som innefattas i den internationella verksamheten inom ramen för deras uppdrag. Flera lärosäten är exempelvis medlemmar i nätverket Scholars at Risk som hjälper forskare i fara. Utskottet kan vidare konstatera att det har tagits ett initiativ till motsvarande nätverk för studenter inom ramen för Nordiska rådet som resulterade i att frågan kommer att lyftas i olika sammanhang kommande år. Utskottet kan också konstatera att UHR i dag ansvarar för den plattform för internationalisering som utöver UHR består av Svenska institutet, UKÄ, Vetenskapsrådet och Vinnova och har i uppdrag att samordna insatser som kan underlätta lärosätenas arbete inom internationalisering. Mot denna bakgrund finner utskottet inte någon anledning att föreslå åtgärder utifrån motionsyrkanden om högskolans internationella verksamhet. Utskottet avstyrker därför motionerna 2025/26:2785 (V) yrkande 5, 2025/26:3365 (MP) yrkande 28 och 2025/26:3729 (C) yrkande 52.

Utbildningen i högskolan

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om utbildningsutbud och utbildningars upplägg och innehåll.

Jämför reservation 8 (S), 9 (V), 10 (C), 11 (MP), 12 (C) och 13 (MP).

Motionerna

Utbildningsutbud

I partimotion 2025/26:2819 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 9 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör göra en översyn av utformningen av Kulturskoleklivet för att kunna utbilda fler kulturskolepedagoger. I översynen ska bl.a. möjligheten att inkludera fler lärosäten undersökas.

I partimotion 2025/26:3185 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 15 föreslås ett tillkännagivande om att genomföra ett omfattande kompetenslyft för att vidareutbilda personal på landsbygderna till rätt kompetens och behörighet inom välfärden.

I partimotion 2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 11 föreslås ett tillkännagivande om konstnärlig högre utbildning. Motionärerna menar att det är avgörande att våra konstnärliga högskolor får det stöd som krävs. Dessa utbildningar är enligt motionärerna viktiga för att Sverige ska fortsätta vara ett land där konst och kultur ges hög status, kvaliteten är internationellt erkänd och nya generationer av kulturutövare kan växa fram.

I kommittémotion 2025/26:3645 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S) yrkande 139 föreslås ett tillkännagivande om att utbildningsmöjligheterna till tandläkare behöver öka och göras mer tillgängliga för hela landet.

I kommittémotion 2025/26:3282 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 22 föreslås ett tillkännagivande om att satsa på fler utbildningar som säkrar kompetensbehoven för klimatomställningen (ett grönt kunskapslyft).

I motion 2025/26:443 av Serkan Köse (S) föreslås ett tillkännagivande om att inrätta en nationell brandmannahögskola för att säkra kompetensförsörjning, jämställdhet och beredskap inom svensk räddningstjänst.

I motion 2025/26:1067 av Carina Ödebrink m.fl. (S) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att överväga att öka antalet utbildningsplatser för tandläkare i syfte att långsiktigt säkra tillgången till tandvård i hela landet. I yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen särskilt bör överväga att stödja etableringen av en ny tandläkarutbildning vid Högskolan i Jönköping som ett led i att öka utbildningskapaciteten och stärka tandvårdens kompetensförsörjning i södra Sverige.

I motion 2025/26:1595 av Johan Büser och Amalia Rud Stenlöf (båda S) föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör överväga att säkerställa att

universitet, högskolor och yrkeshögskolor systematiskt redovisar hur deras utbildningsutbud svarar mot arbetsmarknadens behov.

I motion 2025/26:2333 av Arber Gashi m.fl. (S) föreslås ett tillkännagivande om att bygga ut högre utbildning och vuxnas kompetensutveckling i hela Västsverige.

I motion 2025/26:1507 av Jörgen Berglund (M) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att överväga att starta juristprogrammet på Mittuniversitetet.

I motion 2025/26:1605 av Martin Melin (L) föreslås ett tillkännagivande om att säkra tillgången till yrkeslärare i Stockholm-Mälardalenregionen.

Utbildningars upplägg och innehåll

I partimotion 2025/26:3186 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 23 föreslås ett tillkännagivande om att mängden verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och dess kvalitet bör ses över och ökas i lärarutbildningarna. I yrkande 24 föreslås ett tillkännagivande om att det bör skapas ekonomiska incitament för skolor att ta emot VFU-studenter. I yrkande 25 föreslås ett tillkännagivande om att mängden didaktik bör öka på lärarprogrammen. I yrkande 26 föreslås ett tillkännagivande om att det bör skapas en tydligare förankring mellan ämnesterminerna på lärarutbildningarna och det centrala innehållet som eleverna ska få undervisning om.

I partimotion 2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 15 föreslås ett tillkännagivande om kultur och musik i förskolan. Den kulturella utbildningskedjan börjar redan i förskolan och kräver enligt motionärerna konstnärlig kompetens hos lärare i alla delar av skolan. En utredning ska få i uppdrag att se över hur inslag kring kultur och musik kan stärkas på förskollärarutbildningen.

I kommittémotion 2025/26:3365 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 18 föreslås ett tillkännagivande om att utreda behov av att inkludera praktiktjänstgöring i psykologutbildningen.

I motion 2025/26:962 av Daniel Persson (SD) föreslås ett tillkännagivande om att utreda möjligheten att ge Conductor en yrkeskod. Inom den konduktiva pedagogiken leder en pedagog, kallad Conductor, träning och övningar för att utveckla motoriska, sociala, kognitiva och kommunikativa förmågor.

Bakgrund, gällande rätt och pågående arbete

Utbildningsutbud

Högskoleutbildning vilar enligt högskolelagen (1992:1434) på vetenskaplig eller konstnärlig grund samt på beprövad erfarenhet (1 kap. 2 §). Utbildningen ges på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå (7 §), och examina avläggs på någon av de tre nivåerna (10 a §). Regeringen meddelar föreskrifter om vilka examina som får avläggas och på vilken nivå de avläggs (10 a §). På grundnivå och avancerad nivå får generella examina, konstnärliga examina

och yrkesexamina avläggas. På forskarnivå får generella examina och konstnärliga examina avläggas (examensordningen, bilaga 2 till högskoleförordningen). Det finns i dag drygt 50 olika yrkesexamina inom högskolan, bl.a. civilingenjörsexamen, juristexamen och jägmästarexamen. För flera yrken är en yrkesexamen grund för legitimation, t.ex. lärare och förskollärare samt olika hälso- och sjukvårdsyrken.

Den myndighet som regeringen bestämmer beslutar om tillstånd att utfärda examina på grundnivå och avancerad nivå för universitet och högskolor och på forskarnivå för högskolor som inte är universitet (1 kap. 12 § högskolelagen). Det är Universitetskanslersämbetet som prövar examenstillstånd (2 § förordningen [2012:810] med instruktion för Universitetskanslersämbetet). Regeringen meddelar dock föreskrifter om vilka examina som får utfärdas vid Sveriges lantbruksuniversitet och vid Försvarshögskolan (1 kap. 12 §). Regeringen beslutar också om examenstillstånd för enskilda utbildningsanordnare (lagen [1993:792] om tillstånd att utfärda vissa examina).

Särskilt om konstnärlig utbildning i högskolan

Högskolereformen 1977 innebar bl.a. att olika kulturutbildningar och konstnärliga utbildningar fördes till högskolan. Flera konstnärliga utbildningar inordnades i universitet, bl.a. i Göteborgs universitet och Lunds universitet. Konst- och kulturutbildningarna i Stockholm bildade egna högskolor, t.ex. Konstfack, Kungl. Konsthögskolan och Kungl. Musikhögskolan i Stockholm. Konstnärlig högskoleutbildning ingår alltså i högskolan och finansieras därmed genom de statliga anslagen för högskoleutbildning och forskning och följer de regler och mål som gäller för högskolan. Konstnärlig högskoleutbildning omfattas likaså av den examenstillståndsprövning, utbildningsutvärdering och tillsyn som gäller i högskolan.

Arbetsmarknadens behov av utbildning

Av högskolelagen framgår att högskolorna i sin verksamhet ska främja ett livslångt lärande (1 kap. 5 §). Bestämmelsen infördes 2021 och syftar till att tydliggöra högskolornas ansvar att svara upp mot behoven på framtidens arbetsmarknad. Med livslångt lärande avses utifrån syftet med lärandet fyra kategorier: fortbildning, vidareutbildning, karriärväxling och bildning (se prop. 2020/21:60 s. 108 ff., s.191 f.).

Av regleringsbrevet för budgetåret 2026 avseende universitet och högskolor framgår, på motsvarande sätt som för tidigare år, att utbildningsutbudet vid universitet och högskolor ska svara mot studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov. Universitet och högskolor ska redovisa vilka bedömningar, prioriteringar och behovsanalyser som ligger till grund för beslut om utbildningsutbudet. Redovisningen ska inkludera hur lärosätet möter det omgivande samhällets behov av utbildning. Lärosätena ska särskilt redovisa hur de utvecklat utbildningsutbudet för att stärka tillgången till utbildning för livslångt lärande och omställning.

En utredare har biträtt Regeringskansliet med att ta fram förslag på en ersättningsmodell som ska ge universitet och högskolor incitament att utveckla utbildningsutbudet så att det möter de nya behov som den föränderliga arbetsmarknaden ger upphov till (U2025/01339). Förslaget har remitterats och bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Särskilt om behovet av utbildning för hälso- och sjukvården inklusive tandvården

Nationella vårdkompetensrådet inrättades på uppdrag av regeringen den 1 januari 2020 och är ett rådgivande organ med representanter från regioner, kommuner, lärosäten, Socialstyrelsen och Universitetskanslersämbetet (UKÄ) (förordningen [2021:201] om ändring i förordningen [2015:284] med instruktion för Socialstyrelsen). Rådet består av 13 ledamöter och är placerat på Socialstyrelsen. Det är Socialstyrelsen som i samråd med UKÄ planerar och organiserar rådets arbete.

Nationella vårdkompetensrådet ska bidra till en god planering av vårdens, inklusive tandvårdens, kompetensförsörjning genom att

1. göra samlade bedömningar av kompetensförsörjningsbehoven baserade på tillgängliga kunskapsunderlag och tillgängliggöra sammanställningar av kunskapsunderlag
2. stödja beslutsfattare och andra berörda aktörer på nationell och regional nivå i frågor av betydelse för kompetensförsörjningen när det gäller hälso- och sjukvårdspersonal
3. åstadkomma samverkan mellan och föra dialog med berörda aktörer
4. stödja de sjukvårdsregionala råden.

Rådet redovisar årligen vidtagna åtgärder och aktiviteter till Regeringskansliet.

Särskilt om behovet av utbildning för klimatomställning

I regeringens klimathandlingsplan, som presenterades i december 2023, lyfts en väl fungerande kompetensförsörjning fram som en förutsättning för klimatomställning (skr. 2023/24:59).

Inom ramen för satsningen Kompetenslyft för klimatomställningen fick nio universitet 2022 medel för att erbjuda öppen nätbaserad utbildning som stöder samhällets klimatomställning. Syftet med uppdraget var att möjliggöra kortare vidareutbildningar inom relevanta områden, t.ex. teknik, naturvetenskap, upphandlingsrätt, datavetenskap och samhällsplanering. Kurserna finns tillgängliga på en samlad plattform, Learning 4 professionals.

Sedan 2022 har Myndigheten för yrkeshögskolan i uppdrag att lämna en sammanställning av de utbildningar som ger kompetens som bidrar till klimatomställningen och en cirkulär ekonomi (U2022/04009).

Myndigheten för yrkeshögskolan svarar för administrativ samordning av den myndighetssamverkan för en väl fungerande kompetensförsörjning som myndigheten ska delta i (10 a § förordningen [2011:1162] med instruktion för

Myndigheten för yrkeshögskolan). År 2024 var utbildning för klimatomställningen ett av fyra prioriterade områden för denna myndighetssamverkan (Regleringsbrev för budgetåret 2024 avseende Myndigheten för yrkeshögskolan). En arbetsgrupp inom myndighetssamverkan har kartlagt uppdrag och initiativ som gäller utbildning för klimatomställning i syfte att ge samverkande myndigheter ett underlag för fortsatta insatser inom området. Kartläggningen publicerades i februari 2025.

Särskilt om behovet av utbildning för pedagoger i kulturskolan

Kulturskolan är en frivillig kommunal verksamhet som vänder sig till barn och ungdomar och finns i nästan alla kommuner. Musik är det vanligaste ämnet, följt av dans, teater, bild och media. Kulturskolecentrum, under Statens kulturråd, ansvarar för att samla in och utveckla statistik för kulturskoleverksamheten. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) bidrar i arbetet med att utveckla nyckeltal som stöd för uppföljning och verksamhetsutveckling.

För att undervisa i kulturskolan krävs varken lärarutbildning eller lärarlegitimation. För att få fler utbildade pedagoger i kulturskolan finns satsningen Kulturskoleklivet. Sedan 2019 erbjuder ett antal universitet och högskolor flexibla kurspaket för den som vill arbeta i kulturskolan och för kompetensutveckling av befintlig personal. År 2026 fördelas knappt 22 miljoner kronor till fyra lärosäten för att ge eller utveckla utbildning som omfattar högst 90 högskolepoäng av relevans för kulturskolan. Lärosätena ska i sina årsredovisningar för 2026 redogöra för hur medlen har använts liksom för samarbete med kulturskolan och med andra lärosäten, utveckling av distansundervisning, validering och andra åtgärder som vidtagits för att öka tillgången till och bredda utbudet av utbildning av relevans för kulturskolan (Regleringsbrev för budgetåret 2026 avseende anslag 2:64 inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning).

Utbildningars upplägg och innehåll

Av 6 kap. högskoleförordningen framgår att bara de examina som anges i examensordningen (bilaga 2 till högskoleförordningen) får avläggas inom utbildningen. I examensordningen anges det på vilken nivå en viss examen ska avläggas (grundnivå, avancerad nivå eller forskarnivå) och vilka krav som ska uppfyllas för en viss examen (examensbeskrivning).

Av examensbeskrivningen framgår omfattningen av utbildningen (i antal högskolepoäng) för att uppnå en viss examen. Målen för examen framgår under tre rubriker: Kunskap och förståelse, Färdighet och förmåga samt Värderingsförmåga och förhållningssätt. Det framgår om studenten ska ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) för examen. Likaså framgår att varje högskola själv kan bestämma preciserade krav för examen inom ramen för kraven i examensbeskrivningen.

Av 6 kap. högskoleförordningen framgår vidare att all utbildning på grundnivå och avancerad nivå bedrivs i form av kurser och att kurser får sammanföras till utbildningsprogram. För en kurs ska det finnas en kursplan.

I kursplanen ska anges kursens nivå, antal högskolepoäng, mål, krav på särskild behörighet, formerna för bedömning av studenternas prestationer och de övriga föreskrifter som behövs. För ett utbildningsprogram ska det finnas en utbildningsplan. I utbildningsplanen ska anges de kurser som programmet omfattar, kraven på särskild behörighet och de övriga föreskrifter som behövs. Det är lärosätena själva som beslutar om kursplanerna och utbildningsplanerna.

Särskilt om lärar- och förskollärarytbildningarna

Lärar- och förskollärarytbildningarna

Utbildning till lärare och förskollärare innefattar studier inom den utbildningsvetenskapliga kärnan och verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Därutöver innefattar en utbildning till grundlärare eller ämneslärare också ämnesstudier och ämnesdidaktiska studier. En utbildning till förskollärare innefattar även studier inom det förskolepedagogiska området.

För den verksamhetsförlagda utbildningen finns det övningsskolor och övningsförskolor. År 2026 fördelas 93 miljoner kronor till 27 lärosäten för verksamhet med övningsskolor och övningsförskolor. Samma år fördelas 30 miljoner kronor till elva lärosäten för att utveckla och bedriva s.k. arbetsintegrerad lärarutbildning. Sådan utbildning möjliggör för studenterna att arbeta vid en skola eller förskola samtidigt som de studerar på en lärar- eller förskollärarytbildning. Satsningen omfattar elva lärosäten (Regleringsbrev för budgetåret 2026 avseende anslag 2:64 inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning).

Skapande i förskollärarytbildningen

Enligt examensbeskrivningen för förskollärarexamen ska studenten bl.a. visa kunskap om praktiska och estetiska läroprocesser. Studenten ska vidare visa fördjupad förmåga att skapa förutsättningar för alla barn att lära och utvecklas, inbegripet genom skapande verksamhet. Det är möjligt för universitet och högskolor att anordna förskollärarytbildning med en viss inriktning, exempelvis erbjuder Malmö universitet förskollärarytbildning med musikprofil, liksom att låta fristående kurser, som t.ex. Musik och dans i förskolan, ingå i en examen.

Förändringar i lärar- och förskollärarytbildningarna

Dagens lärarutbildningar infördes 2011 (prop. 2009/10:89, bet. 2009/10:UbU16, rskr. 2009/10:248). Med utgångspunkt i de förslag som lämnades i betänkandet Ämneskunskaper och lärarskicklighet – en reformerad lärarutbildning (SOU 2024:81) beslutade regeringen i december 2025 om ett antal förordningsändringar. Ändringarna i högskoleförordningen (1993:100) innebär bl.a. att målen för förskolläraryt-, yrkeslärar-, grundlärar- och ämneslärarexamen ändras så att ämnesstudier och ämnesdidaktiska studier och kognitionsvetenskap får ökat utrymme i utbildningarna. Ändringarna i

förordningen (2021:1335) om utbildning till lärare och förskollärare innebär ändringar av omfattningen av och innehållet i den s.k. utbildningsvetenskapliga kärnan, som ska ge en grund inom de kunskapsområden som är centrala för yrkesutövningen. Ändringarna samordnas med införandet av en tioårig grundskola och arbetet med nya läroplaner och införs därför hösten 2028.

Specialpedagogisk kompetens i skolan

I dag finns det två yrkesexamina inom det specialpedagogiska området, specialpedagogexamen och speciallärarexamen. För att arbeta som specialpedagog krävs varken behörighet eller legitimation. En specialpedagog undervisar inte utan har en handledande och rådgivande roll. Det är arbetsgivaren som bestämmer vilka kvalifikationer som krävs och vad arbetsuppgifterna består av. En särskild utredare ska bl.a. föreslå hur de utbildningar som leder till speciallärar- respektive specialpedagogexamen kan ersättas av en ny flexibel utbildning som bättre tillgodoser skolans behov av specialpedagogisk kompetens. Uppdraget ska redovisas senast den 16 juni 2026.

Särskilt om psykologutbildningen

Psykologprogrammet

Tolv lärosäten har i dag tillstånd att utfärda psykologexamen. Psykologexamen uppnås efter fem års heltidsstudier (300 högskolepoäng). För psykologexamen ska studenten enligt examensbeskrivningen i bilaga 2 till högskoleförordningen visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som psykolog och för att fullgöra föreskriven praktisk tjänstgöring (PTP) som fordras för att få behörighet som psykolog. För att kunna ansöka om legitimation från Socialstyrelsen krävs psykologexamen och tolv månaders praktisk tjänstgöring (PTP) under handledning.

De lärosäten som anordnar psykologutbildning ska besluta om en utbildningsplan för programmet. Av utbildningsplanen ska framgå vilka kurser som programmet omfattar. Alla lärosäten som ger psykologprogrammet har beslutat att programmet ska omfatta kurser som är verksamhetsförlagda, s.k. praktik eller VFU (verksamhetsförlagd utbildning), ofta under termin 6 under ungefär tre månader. I början av studietiden kan kurser också inkludera studiebesök och auskultationer.

Utredningen om behörighet och yrkesreglering inom hälso- och sjukvård och tandvård

I oktober 2023 beslutade regeringen att ge en särskild utredare i uppdrag att analysera möjliga förändringar som kan behövas i regelverk och strukturer när det gäller reglerade yrken, specialistkompetenser och specialistutbildningar samt vidareutbildning och fortbildning inom hälso- och sjukvården och tandvården för att möta de utmaningar som dessa verksamheter står inför (dir. 2023:148). I juni 2025 överlämnade utredningen sitt betänkande Stärkt

patientsäkerhet genom rätt kompetens – utifrån hälso- och sjukvårdens och tandvårdens behov (SOU 2025:63). Bland annat föreslås specialiserings-tjänstgöring (ST) för psykologer införas 2029. Utbildningen ska pågå i minst 3,5 år. Betänkandet remitterades i juni och remissvaren skulle ha kommit in till Socialdepartementet senast den 31 oktober 2025 (S2025/01126). Beredning pågår i Regeringskansliet (Socialdepartementet).

Utskottets ställningstagande

Utbildningsutbud

När det gäller lärosätenas utbildningsutbud vill utskottet inledningsvis påminna om att det är regeringen som beslutar vilka examina som får ges i högskolan. Det är UKÄ som prövar lärosätenas examenstillstånd. Det finns ett femtiotal yrkesexamina utöver generella examina och konstnärliga examina. Flera konstnärliga utbildningar ingår i högskolan sedan närmare femtio år. Vidare ska lärosätenas utbildningsutbud svara mot studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov. Lärosätena har också ett ansvar att svara upp mot behoven på framtidens arbetsmarknad. I fråga om vårdens, inklusive tandvårdens, kompetensförsörjning ska Nationella vårdkompetensrådet bidra till en god planering. I rådet finns representanter från bl.a. lärosäten och UKÄ. Vad gäller kompetensbehoven för klimatomställningen har Myndigheten för yrkeshögskolan i uppdrag att sammanställa underlag om sådana utbildningar. För utbildning av pedagoger i kulturskolan finns satsningen Kulturskoleklivet som ett antal lärosäten deltar i.

Utskottet finner inte skäl att föreslå någon ytterligare åtgärd med anledning av motionsyrkandena om ovanstående frågor. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2025/26:443 (S), 2025/26:1067 (S) yrkandena 1 och 2, 2025/26:1507 (M) yrkande 1, 2025/26:1595 (S), 2025/26:1605 (L), 2025/26:2819 (V) yrkande 9, 2025/26:2333 (S), 2025/26:3185 (C) yrkande 15, 2025/26:3282 (MP) yrkande 22, 2025/26:3645 (S) yrkande 139 och 2025/26:3775 (MP) yrkande 11.

Utbildningars upplägg och innehåll

Utskottet kan konstatera att dagens lärar- och förskollärarytbildningar infördes 2011. Utbildningarna innehåller bl.a. verksamhetsförlagd utbildning (VFU). För sådan utbildning finns det övningsskolor och övningsförskolor. Därutöver finns det s.k. arbetsintegrerad lärarutbildning som möjliggör för studenterna att arbeta vid en skola eller förskola samtidigt som de studerar på en lärar- eller förskollärarytbildning. Vidare vill utskottet peka på att regeringen nyligen har beslutat om ändringar i lärar- och förskollärarytbildningarna som bl.a. innebär att ämnesstudier och ämnesdidaktiska studier samt kognitionsvetenskap kommer att få ökat utrymme i utbildningarna och att omfattningen av och innehållet i den s.k. utbildningsvetenskapliga kärnan, som ska ge en grund inom de kunskapsområden som är centrala för yrkesutövningen, kommer att

ändras. När det gäller inslaget av kultur och musik i förskolläraryrket utbildningen hänvisar utskottet till att ett lärosäte kan erbjuda förskolläraryrket utbildning med en viss inriktning, exempelvis musik, eller låta en kurs om musik i förskolan ingå i en examen. I fråga om specialpedagogisk kompetens i skolan pågår en utredning om hur dagens speciallärares respektive specialpedagogexamen kan ersättas av en ny flexibel utbildning.

Vad gäller behovet av praktik inom psykologutbildningen kan utskottet konstatera att de lärosäten som i dag anordnar denna utbildning också inkluderar VFU i utbildningen. Dessutom bereds för närvarande i Regeringskansliet förslag om att införa specialiseringstjänstgöring för psykologer i syfte att stärka patientsäkerheten.

Utskottet finner inte skäl att föreslå någon åtgärd med anledning av motionsyrkandena om ovanstående frågor. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2025/26:962 (SD), 2025/26:3186 (C) yrkandena 23–26, 2025/26:3365 (MP) yrkande 18 och 2025/26:3775 (MP) yrkande 15.

Rekrytering och tillträde till utbildning i högskolan

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om rekrytering och tillträde till utbildning i högskolan.

Jämför reservation 14 (S).

Motionerna

Rekrytering

I kommittémotion 2025/26:3810 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 98 föreslås ett tillkännagivande om att bredda rekryteringen.

Behörighet och urval

I kommittémotion 2025/26:3810 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 100 föreslås ett tillkännagivande om att arbetslivserfarenhet återigen ska ses som meriterande vid ansökan till högskolan.

I motion 2025/26:1931 av Crister Carlsson och Thomas Ragnarsson (båda M) föreslås ett tillkännagivande om att överväga om sökande med undersköterskeutbildning och medicinsk erfarenhet bör ges företräde till sjuksköterskeutbildningen.

I motion 2025/26:2568 av Merit Frost Lindberg m.fl. (M) vill motionärerna se över möjligheterna för att gymnasiekurser som innehåller Ung Företagsamhet (UF-företagande) ska tilldelas 0,5 meritpoäng eller motsvarande värde vid ansökan till universitet och högskolor vid ett eventuellt nytt betygssystem införande.

Möjligheten att skriva högskoleprovet på Åland

I motion 2025/26:458 av Lili André (KD) anser motionären att möjligheten för ålänningar att skriva högskoleprovet på Åland bör återinföras. Liknande yrkanden förs fram i motion 2025/26:1059 av Magnus Berntsson (KD) och motion 2025/26:3012 av Kjell-Arne Ottosson (KD). I motion 2025/26:3099 av Ingemar Kihlström (KD) vill motionären utreda möjligheterna för att det svenska högskoleprovet återigen ska kunna genomföras på Åland.

Antagning till högre utbildning inom Norden

Annika Hirvonen (MP) vill i motion 2025/26:3319 utreda möjligheterna för en gemensam nordisk antagning till högre utbildning.

Bakgrund, gällande rätt och pågående arbete

Rekrytering

I 1 kap. högskolelagen anges att universitet och högskolor i sin verksamhet aktivt ska främja och bredda rekryteringen till högskolan (5 § fjärde stycket).

Universitets- och högskolerådet (UHR) har i uppgift att stimulera intresset för högskoleutbildning och främja breddad rekrytering till högskolan (förordningen [2012:811] med instruktion för Universitets- och högskolerådet). Under 2024 utvecklade UHR ett vägledningsmaterial till lärosätena om hur de kan arbeta med breddad rekrytering och breddat deltagande, och under 2025 anordnade myndigheten workshoppar riktade till lärosäten med utgångspunkt i materialet. Utvecklingsarbetet hade sin grund i UKÄ:s utvärdering 2019–2022 av lärosätenas arbete med att främja och bredda rekryteringen och de rekommendationer som lärosätena fick 2024 inom ramen för utvärderingen.

I regleringsbrevet för 2024 fick UHR i uppdrag att vidareutveckla informationen om högskoleutbildning i samverkan med lärosäten och andra aktörer för att underlätta för individer att göra välgrundade studieval samt stärka kopplingen mellan utbildning och arbetsmarknad. Exempelvis har information om arbetsmarknadsutsikter och utbildningsmöjligheter synliggjorts på studera.nu och antagning.se, och funktioner som kopplar utbildningar till yrken har vidareutvecklats (UHR, rapport 2025:2).

Behörighet och urval

Tillträde till utbildning i högskolan regleras i 7 kap. högskoleförordningen (1993:100). För att bli antagen krävs det att sökanden har grundläggande behörighet och dessutom den särskilda behörighet som kan vara föreskriven (2 §). Grundläggande behörighet till utbildning som påbörjas på grundnivå och vänder sig till nybörjare har den som har vissa kompetenser. UHR får meddela närmare föreskrifter om dessa kompetenser (5 §). En sökande ska anses ha sådana kompetenser bl.a. om denne har avlagt en högskoleförberedande

examen i gymnasieskolan (5 a §). De krav på särskild behörighet som ställs ska vara helt nödvändiga för att studenten ska kunna tillgodogöra sig utbildningen. Kraven får t.ex. avse kunskaper från ett eller flera ämnen i gymnasieskolan (8 §).

Ett urvalsförfarande måste tillämpas när alla behöriga sökande till utbildning som påbörjas på grundnivå och vänder sig till nybörjare inte kan beredas plats. Vid urval ska hänsyn tas till de sökandes meriter. Urvalsgrunder är betyg, resultat från högskoleprovet och av högskolan bestämd urvalsgrund (12 §). Det senare ska bestå av sakliga omständigheter som är av betydelse för utbildningen (23 §). Av 12 a § framgår vidare hur urval ska göras vid likvärdiga meriter inom urvalsgrunderna. Vid urval till en utbildning ska platserna fördelas med minst en tredjedel på grundval av betyg, minst en tredjedel på grundval av resultat från högskoleprovet och högst en tredjedel på grundval av de av högskolan bestämda urvalsgrunderna (13 §).

Meritvärderingen av betyg regleras i bilaga 3 till högskoleförordningen. Betygen i de ämnen som ingår i ett program från gymnasieskolan ges siffervärden och ett jämförelsetal räknas ut (ett tal mellan 0 och 20). Vid urval är vissa nivåer i ämnen från gymnasial utbildning särskilt meriterande och ger meritpoäng som adderas till jämförelsetalet. Högst 2,5 meritpoäng får adderas (bilaga 3 högskoleförordningen). Jämförelsetalet och meritpoängen utgör meritvärdet. Det sammanlagda meritvärdet kan bli högst 22,5.

För närvarande bereds inom Regeringskansliet betänkandet Ett likvärdigt betygssystem (SOU 2025:18) från Utredningen om likvärdiga betyg och meritvärden. I betänkandet lämnas förslag om förändringar i betygssystemet och systemet för meritvärdering. Enligt utredningen syftar förslagen till att betyg och meritvärden från bl.a. gymnasial nivå ska bli mer likvärdiga och på ett rättvisande sätt spegla elevers ämneskunskaper och därmed fungera som ett rättssäkert instrument för urval till nästa utbildningsnivå. Förslag lämnas också om t.ex. ändrade behörighetsregler och ändrade regler vid platsfördelning vid urval för tillträde till högre utbildning.

Möjligheten att skriva högskoleprovet på Åland

Möjligheterna att skriva högskoleprovet i andra länder än Sverige har avvecklats successivt. Under 2020-talet har Åland varit den enda kvarvarande möjligheten att skriva högskoleprovet på utanför Sverige. UHR:s skäl för att avveckla möjligheten var främst lågt deltagarantal, ökade kostnader och logistiska svårigheter att genomföra provet på ett likvärdigt och rättssäkert sätt.

Sedan hösten 2023 är det inte heller möjligt att genomföra högskoleprovet på Åland. Riksdagen beslutade i juni 2022 om in- och utpasseringskontroller vid högskoleprovet (prop. 2021/22:155, bet. 2021/22:UbU26, rskr. 2021/22:412). Beslutet fattades mot bakgrund av regeringens bedömning att fusket med elektroniska hjälpmedel vid högskoleprovet fortsatte och att det behövdes ytterligare åtgärder för att komma till rätta med problemet. Den

1 juli 2023 trädde lagen (2022:1011) om in- och utpasseringskontroller vid högskoleprovet och tillhörande förordning (2022:1014) i kraft. I och med beslutet fick UHR och provanordnarna rätt att genomföra myndighetsutövning i form av bl.a. kroppsvsitation och kontroll av teknisk utrustning vid provets in- och utpasseringar. Sådan myndighetsutövning kan enligt svensk rätt endast ske inom Sveriges territorium, om inte särskilt avtal finns med det andra landet. Därmed upphörde provskrivningar på Åland fr.o.m. hösten 2023. Ålänningar som vill skriva provet behöver därför sedan dess resa till en provort i Sverige. Utskottet framhöll i samband med beslutet att det såg allvarligt på fusk vid högskoleprovet då fusk hotar provets legitimitet som urvalsinstrument till högskoleutbildning. Dessutom ansåg utskottet att tilliten till universitet och högskolor kan hotas om inte fusket stoppas. Samhället måste kunna lita på att personer som har en högskoleutbildning har kommit in på utbildningen på egna meriter.

Antagning till högre utbildning inom Norden

Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige slöt den 3 september 1996 en överenskommelse om tillträde till högre utbildning (SÖ 1997:13). Genom överenskommelsen förpliktar sig länderna ömsesidigt att ge utbildningssökande som är bosatta i ett annat nordiskt land tillträde till sina offentliga högre utbildningar på samma eller likvärdiga villkor som sökande från det egna landet. En utbildningssökande som är behörig till högre utbildning i det nordiska land där han eller hon är bosatt är också behörig till högre utbildning i de andra nordiska länderna (artikel 1). Länderna ska se till att informera om utbildningsmöjligheterna vid de olika institutionerna för högre utbildning inom Norden (artikel 6). Nordiska ministerrådets informationstjänst Info Norden har som huvuduppgift att underlätta för invånare att röra sig i Norden genom att informera om vad som gäller vid t.ex. studier i Norden.

Av artikel 9 framgår att parterna gemensamt ska följa överenskommelsens tillämpning och vidta de åtgärder som utvecklingen kan ge anledning till. Nordiska ministerrådet har tillsatt ett rådgivande utskott som vid behov ska rapportera till Nordiska ministerrådet om överenskommelsens tillämpning och som kan lämna förslag till ändringar och tillägg till överenskommelsen. Avtalet har ändrats och kompletterats vid ett flertal tillfällen. Överenskommelsen är giltig till annat avtalas.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill inledningsvis påminna om att lärosätena i sin verksamhet aktivt ska främja och bredda rekryteringen till högskolan och att UHR har i uppgift att stimulera intresset för högskoleutbildning och främja breddad rekrytering till högskolan. Myndigheten har exempelvis nyligen utvecklat ett vägledningsmaterial till lärosätena om hur de kan arbeta med breddad rekrytering och vidareutvecklat informationen om högskoleutbildning som vänder sig till individer på studera.nu och antagning.se.

När det gäller behörighet och urval konstaterar utskottet att ett urvalsförfarande måste tillämpas när alla behöriga sökande inte kan beredas plats på en utbildning på grundnivå som vänder sig till nybörjare. Hänsyn ska då tas till de sökandes meriter. Urvalsgrunder är betyg, resultat från högskoleprovet och eventuellt en urvalsgrund som lärosätet självt har bestämt. För närvarande bereds inom Regeringskansliet förslag om förändringar i betygssystemet och systemet för meritvärdering. Utskottet vill inte föregå denna beredning.

I fråga om möjligheten att skriva högskoleprovet på Åland vidhåller utskottet sin tidigare ståndpunkt i samband med riksdagens beslut 2022 om in- och utpasseringskontroller vid högskoleprovet med kroppsvisitation av provdeltagare. Utskottet bedömde då att kroppsvisitation är en nödvändig och proportionerlig åtgärd för att motverka fusk vid högskoleprovet. Kroppsvisitation är en form av myndighetsutövning och kan därmed endast ske inom Sverige.

När det gäller antagning till högre utbildning inom Norden vill utskottet peka på den överenskommelse om tillträde till högre utbildning som finns inom Norden. Överenskommelsen innebär att den som är behörig till högre utbildning i det nordiska land där han eller hon är bosatt också är behörig till högre utbildning i de andra nordiska länderna. Länderna informerar också om utbildningsmöjligheterna genom Nordiska ministerrådets informationstjänst. Utskottet finner inte någon anledning att föreslå en ändring av denna ordning.

Mot bakgrund av ovanstående avstyrker utskottet motionerna 2025/26:458 (KD), 2025/26:1059 (KD), 2025/26:1931 (M), 2025/26:2568 (M), 2025/26:3012 (KD), 2025/26:3099 (KD), 2025/26:3319 (MP) och 2025/26:3810 (S) yrkandena 98 och 100.

Studentfrågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. stöd för studentinflytande.

Jämför reservation 15 (MP).

Motionerna

Stöd för studentinflytande

I kommittémotion 2025/26:3365 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 33 föreslås ett tillkännagivande om att finansiera lagstadgade uppdrag och säkra studenters demokratiska inflytande. Motionärerna konstaterar att studenternas påverkan på högre utbildning är lagstadgad och utförs genom studentkårer på landets lärosäten och genom Sveriges förenade studentkårer (SFS).

Hantering av enstaka frånvaro på en kurs

I motion 2025/26:1594 av Jonathan Svensson m.fl. (S) föreslås ett tillkännagivande om att högskole- och universitetsstudenter som missar obligatoriska utbildningsmoment på grund av politiska förtroendeuppdrag inom det offentliga bör ges rätt att genomgå eller komplettera dessa moment vid annat tillfälle inom den berörda kursens gång.

Bakgrund, gällande rätt och pågående arbete*Stöd för studentinflytande*

Enligt 1 kap. högskolelagen ska studenterna ha rätt att utöva inflytande över utbildningen vid högskolorna. Högskolorna ska verka för att studenterna tar en aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen (4 a §). Kvalitetsarbetet är en gemensam angelägenhet för högskolornas personal och studenterna (4 §).

Enligt 4 kap. 8 § högskolelagen ska en högskola på ansökan besluta att en sammanslutning av studenter vid högskolan får ställning som studentkår för en viss tid om sammanslutningen uppfyller de krav som ställs i 4 kap. 9–14 §§ i lagen. Dessa krav anger bl.a. att en studentkår t.ex. ska ha som huvudsakligt syfte att bevaka och medverka i utvecklingen av utbildningen och förutsättningarna för studier vid högskolan, vara demokratiskt uppbyggd och kunna representera studenterna inom kårens verksamhetsområde (9 och 11 §§).

Under 2026 avsätts 5 miljoner kronor i bidrag till Sveriges förenade studentkårer. Bidraget avser stöd till organisationens verksamhet med syfte att säkerställa ett nationellt studentinflytande. I enlighet med regeringens bedömning i propositionen Frihet och inflytande – kårobligatoriets avskaffande (prop. 2008/09:154, bet. 2008/09:UbU14, rskr. 2008/09:275) ska verksamhet för studentinflytande i universitets och högskolors organ stödjas med statsbidrag. År 2026 avsätts 35 miljoner kronor i stöd för studentinflytande. Medlen fördelas till universitet och högskolor utifrån antalet helårsstudenter. Varje universitet och högskola får minst 10 000 kronor i bidrag per år (Regleringsbrev för budgetåret 2026, anslag 2:67 Särskilda bidrag inom högskoleområdet, utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning).

Hantering av enstaka frånvaro på en kurs

Utbildningen i högskolan regleras i 6 kap. högskoleförordningen (1993:100).

All utbildning på grundnivå och avancerad nivå i högskolan ska bedrivas i form av kurser. För en kurs ska det finnas en kursplan. Av kursplanen framgår bl.a. vilka undervisningstillfällen som är obligatoriska och hur frånvaro från obligatoriska moment hanteras (13–15 §§). För varje kurs beslutar lärosätena själva hur detta ska gå till. Beroende på bl.a. kursens innehåll och upplägg och om kursen ingår i ett utbildningsprogram eller inte kan det innebära att studenten t.ex. får göra en ersättningsuppgift eller får göra momentet vid ett senare kurstillfälle.

Om ett lärosäte begränsar det antal tillfällen som en student får genomgå prov för att få godkänt resultat på en kurs eller del av en kurs, ska antalet tillfällen bestämmas till minst fem. Om godkänt resultat på en kurs eller del av en kurs förutsätter att studenten genomgått praktik eller motsvarande utbildning med godkänt resultat, ska antalet praktik- eller motsvarande utbildningsperioder bestämmas till minst två (21 §). En student, som utan godkänt resultat har genomgått två prov för en kurs eller en del av en kurs, har rätt att få en annan examinator utsedd, om inte särskilda skäl talar mot det (22 §).

Utskottets ställningstagande

När det gäller stöd för studentinflytande kan utskottet inledningsvis påminna om att studenterna enligt högskolelagen har rätt att utöva inflytande över sin utbildning och att lärosätena ska verka för att studenterna tar en aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen. Vidare ska ett lärosäte på ansökan besluta med ett sammanslutning av studenter vid lärosätet får ställning som studentkår om den uppfyller vissa krav, exempelvis att den har som huvudsakligt syfte att bevaka och medverka i utvecklingen av utbildningen och att den är demokratiskt uppbyggd. Därutöver fördelas ett årligt statsbidrag till varje universitet och högskola för verksamhet för studentinflytande. Dessutom lämnas ett årligt statsbidrag till Sveriges förenade studentkårer för att säkerställa ett nationellt studentinflytande. Utskottet vill, i likhet med motionärerna, understryka vikten av att studenterna utövar inflytande över sin utbildning och av att studentkårens verksamhet för studentinflytande finansieras.

I fråga om hantering av frånvaro på en kurs kan utskottet konstatera att lärosätena ska lämna information till studenterna i kursplanen om bl.a. vilka undervisningstillfällen som är obligatoriska och hur frånvaro från obligatoriska moment hanteras och också se till att det finns flera prov- eller praktiktillfällen på en kurs.

Utskottet finner inte någon anledning att föreslå ändringar i nuvarande bestämmelser och avstyrker därmed motionerna 2025/26:1594 (S) och 2025/26:3365 (MP) yrkande 33.

Motioner som bereds förenklat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som beretts i förenklad ordning.

Utskottets ställningstagande

De motionsyrkanden som finns upptagna i bilaga 2 rör samma eller i huvudsak samma frågor som utskottet har behandlat tidigare under valperioden, se

betänkandena 2022/23:UbU9, 2022/23:UbU10, 2023/24:UbU14, 2024/25:UbU14 och 2024/25:UbU15. Utskottet avstyrker därför dessa motionsyrkanden. Tidigare ståndpunkter framgår av de nämnda betänkandena.

Reservationer

1. Styrning av högskolan, punkt 1 (S)

av Anders Ygeman (S), Linus Sköld (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Mats Wiking (S) och Robert Olesen (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3810 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 91 och avslår motionerna

2025/26:207 av Josef Fransson (SD),

2025/26:798 av Mikael Larsson och Stina Larsson (båda C),

2025/26:1317 av Petter Löberg och Jessica Rodén (båda S) och

2025/26:3189 av Anders Ådahl m.fl. (C) yrkandena 22 och 27.

Ställningstagande

Vi har tidigare krävt en översyn av högskolans resurstilldelningssystem för att lärosätena ska ha stabila förutsättningar samtidigt som utbildningsutbudet i större utsträckning kan riktas mot områden där det råder brist på arbetskraft. För att undvika framtida ryckighet i finansieringssystemet menar vi att en sådan utredning bör göras med en bred parlamentarisk förankring. Det är också viktigt att utredningen fokuserar på hur resurstilldelningssystemet kan utformas så att kvalitet kan upprätthållas i alla utbildningar, inklusive forskningsanknytning, men också ge tillräckliga resurser för undervisning samt pedagogisk utveckling.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

2. Styrning av högskolan, punkt 1 (C)

av Niels Paarup-Petersen (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3189 av Anders Ådahl m.fl. (C) yrkandena 22 och 27 samt avslår motionerna

2025/26:207 av Josef Fransson (SD),

2025/26:798 av Mikael Larsson och Stina Larsson (båda C),

2025/26:1317 av Petter Löberg och Jessica Rodén (båda S) och

2025/26:3810 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 91.

Ställningstagande

Den administrativa bördan hos de svenska lärosätena har ökat kraftigt på senare år. I sammanhanget handlar det både om ökade återrapporteringskrav och att forskningsmedel i högre grad måste sökas. Den administrativa bördan behöver minska kraftigt för att både kvalitet och autonomi ska säkras på landets lärosäten. Därför anser jag att regeringen och ansvariga myndigheter behöver verka för att minska lärosätenas återrapporteringskrav.

För att se till att de bästa utbildningarna premieras bör det även göras en åtstramning kring examensrättigheterna. Jag anser att kraven för att få rätt att utfärda examina på avancerad nivå och forskarnivå bör skärpas. Utbildningar ska bara få ges där det finns starka forskningsmiljöer av tillräcklig storlek. Genom skärpta krav uppmuntras lärosäten att specialisera sig. Därmed samlas avancerad utbildning i starkare miljöer, vilket också förbättrar möjligheterna att rekrytera forskare.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

3. Utbildningsformer, punkt 2 (S)

av Anders Ygeman (S), Linus Sköld (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Mats Wiking (S) och Robert Olesen (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anføres i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3810 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 88 och avslår motionerna

2025/26:3185 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 16 och

2025/26:3189 av Anders Ådahl m.fl. (C) yrkande 10.

Ställningstagande

Högre utbildning behöver finnas i varje län för att bredda rekryteringen till högre studier och säkerställa utvecklingskraft i hela landet. Satsningarna på högskoleutbildning via lärcentrum och korta kurser för yrkesverksamma behöver också fortsätta. Vi menar att detta är avgörande både för den enskildes

tillgång till utbildning och för att säkra näringslivets och välfärdens kompetensförsörjning även på mindre orter.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

4. Utbildningsformer, punkt 2 (C)

av Niels Paarup-Petersen (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:3185 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 16 och

2025/26:3189 av Anders Ådahl m.fl. (C) yrkande 10 och

avslår motion

2025/26:3810 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 88.

Ställningstagande

Behovet av sjuksköterskor, läkare och tandläkare är stort. Utbildningar till dessa yrken behöver i möjligaste mån erbjudas lokalt eller på distans. De måste finnas i närheten av där man bor och vara tillgängliga på fler platser. För att fler ska kunna utbilda sig anser jag att staten bör sluta ett avtal med universitet och högskolor så att utbildning inom välfärdsyrken kan erbjudas via lokala och regionala utbildningscentrum. Staten ska tillsammans med kommuner och regioner vara möjliggörare, och universitet och högskolor ska bistå med själva utbildningen.

Forskning visar att människors bosättning har betydelse för sannolikheten att börja studera på akademisk nivå. Är avståndet mellan boendet och ett lärosäte alltför långt bidrar det till att många avstår från att utbilda sig. Mönstret gäller såväl kvinnor som män. Jag anser att det utbildningspolitiska målet för landets högskolor bör få en tydligare tillgänglighetsdimension. Detta inbegriper såväl fysiska utbildningar som utbildningar på distans. Syftet är att möta arbetsmarknadens kompetensbehov och öka anställningsbarheten i hela landet.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

5. Högskolans internationella verksamhet, punkt 3 (V)

av Isabell Mixter (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:2785 av Nadja Awad m.fl. (V) yrkande 5 och
avslår motionerna

2025/26:3365 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 28 och

2025/26:3729 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 52.

Ställningstagande

Jag kommer alltid att stå upp för utbildning som en mänsklig rättighet, och jag vill också se ett Sverige som gör mer för att stå upp för allas rätt till utbildning. I Norge har man valt att aktivt engagera sig i att möjliggöra studier för palestinska studenter och forskning för palestinska forskare från Gaza. Under hösten 2024 kom de första tio medicinstudenterna till Oslo. De studerade på Oslo universitet och fick sitt uppehålle bekostat av universitetet. Norge visar att det går att göra saker för att stötta utbildningssektorn i Gaza redan nu. Men mer kommer också att behöva göras när kriget är över och utbildningssystemet ska byggas upp igen så fort som möjligt för att inte en hel generation ska gå förlorad.

Regeringen bör ge Universitets- och högskolerådet i uppdrag att ta fram handledning och stöd till lärosätena för hur de kan stötta palestinska lärosäten och studenter.

6. Högskolans internationella verksamhet, punkt 3 (C)

av Niels Paarup-Petersen (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3729 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 52 och
avslår motionerna

2025/26:2785 av Nadja Awad m.fl. (V) yrkande 5 och

2025/26:3365 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 28.

Ställningstagande

Jag vill att det genomförs gemensamma nordiska insatser för att stödja studenter i instabila länder.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

7. Högskolans internationella verksamhet, punkt 3 (MP)

av Camilla Hansén (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3365 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 28 och
avslår motionerna

2025/26:2785 av Nadja Awad m.fl. (V) yrkande 5 och

2025/26:3729 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 52.

Ställningstagande

Svenska och utländska studenters mobilitet är viktig oavsett om den sker vid lärosäten i Sverige eller på andra platser i världen. Världsläget är dock en utmaning för internationellt utbyte inom högre utbildning och forskning. Jag vill därför att det införs ett Students at Risk-program i Sverige. Det innebär att studenter som riskerar sin rätt till utbildning genom exempelvis engagemang för mänskliga rättigheter får stöd att fortsätta sina studier i en trygg miljö i ett annat land. För forskare finns redan programmet Scholars at Risk. Jag vill också att Sverige driver på för ett Students at Risk-program inom EU.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

8. Utbildningsutbud, punkt 4 (S)

av Anders Ygeman (S), Linus Sköld (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Mats Wiking (S) och Robert Olesen (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3645 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S) yrkande 139 och

avslår motionerna

2025/26:443 av Serkan Köse (S),
2025/26:1067 av Carina Ödebrink m.fl. (S) yrkandena 1 och 2,
2025/26:1507 av Jörgen Berglund (M) yrkande 1,
2025/26:1595 av Johan Büser och Amalia Rud Stenlöf (båda S),
2025/26:1605 av Martin Melin (L),
2025/26:2333 av Arber Gashi m.fl. (S),
2025/26:2819 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 9,
2025/26:3185 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 15,
2025/26:3282 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 22 och
2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 11.

Ställningstagande

Tandvården måste vara tillgänglig för alla och i hela landet. Men ojämlikheten vad gäller tillgång till tandvård växer. I många regioner är det svårt att få tag i en tandläkare. Utbildningsmöjligheterna för att bli tandläkare behöver öka och göras mer tillgängliga för hela landet. Ett helhetsgrepp på kompetensförsörjningen inom tandvården behöver tas, t.ex. av Nationella vårdkompetensrådet.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

9. Utbildningsutbud, punkt 4 (V)

av Isabell Mixter (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anføres i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:2819 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 9 och
avslår motionerna
2025/26:443 av Serkan Köse (S),
2025/26:1067 av Carina Ödebrink m.fl. (S) yrkandena 1 och 2,
2025/26:1507 av Jörgen Berglund (M) yrkande 1,
2025/26:1595 av Johan Büser och Amalia Rud Stenlöf (båda S),
2025/26:1605 av Martin Melin (L),
2025/26:2333 av Arber Gashi m.fl. (S),
2025/26:3185 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 15,
2025/26:3282 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 22,
2025/26:3645 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S) yrkande 139 och
2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 11.

Ställningstagande

Nuförtiden har nästan alla kommuner en musikskola eller kulturskola. I vissa kommuner kan de höga avgifterna vara en tröskel för många familjer. Numera har vårdnadshavare möjlighet att få stöd i form av fritidskortet för betalning av fritidsaktiviteter. Trots Vänsterpartiets kritik mot utformningen av reformen hoppas jag att det ska ge fler chansen att anmäla sig till en kurs. I dagsläget står dock runt 40 000 barn i kö. Tyvärr har inte regeringen kombinerat reformen med att hantera bristen på utbildade lärare. Utan ytterligare insatser kommer staten alltså bara att subventionera dem som redan tagit sig in i verksamheten och som hade råd att betala utan fritidskortet. Jag vill därför att Kulturskoleklivet ska ses över. Det är en riktad satsning på utbildning av fler pedagoger i kulturskolan som har fått en mindre dimensionering än planerat på grund av Tidöpartiernas neddragningar. Många kommuner tycker inte heller att utformningen har varit optimal.

Regeringen bör göra en översyn av utformningen av Kulturskoleklivet för att kunna utbilda fler pedagoger i kulturskolan. I översynen ska bl.a. möjligheten att inkludera fler lärosäten undersökas.

10. Utbildningsutbud, punkt 4 (C)

av Niels Paarup-Petersen (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3185 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 15 och avslår motionerna

2025/26:443 av Serkan Köse (S),

2025/26:1067 av Carina Ödebrink m.fl. (S) yrkandena 1 och 2,

2025/26:1507 av Jörgen Berglund (M) yrkande 1,

2025/26:1595 av Johan Büser och Amalia Rud Stenlöf (båda S),

2025/26:1605 av Martin Melin (L),

2025/26:2333 av Arber Gashi m.fl. (S),

2025/26:2819 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 9,

2025/26:3282 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 22,

2025/26:3645 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S) yrkande 139 och

2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 11.

Ställningstagande

I dag saknar en stor andel av personalen inom vård, skola och omsorg rätt utbildning. Det innebär exempelvis att många som utför en undersköterskas

uppgifter saknar undersköterskeutbildning och att många som arbetar som förskollärare, lärare i fritidshem eller lärare saknar legitimation. Av den anledningen menar jag att det behövs ett stort kompetenslyft som går ut på att befintlig personal erbjuds möjlighet till utbildning. Utbildningen ska kunna genomföras som en del av en anställning parallellt med det ordinarie arbetet så att verksamheterna inte dränkas på personal under utbildningstiden.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

11. Utbildningsutbud, punkt 4 (MP)

av Camilla Hansén (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anføres i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:3282 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 22 och

2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 11 och

avslår motionerna

2025/26:443 av Serkan Köse (S),

2025/26:1067 av Carina Ödebrink m.fl. (S) yrkandena 1 och 2,

2025/26:1507 av Jörgen Berglund (M) yrkande 1,

2025/26:1595 av Johan Büser och Amalia Rud Stenlöf (båda S),

2025/26:1605 av Martin Melin (L),

2025/26:2333 av Arber Gashi m.fl. (S),

2025/26:2819 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 9,

2025/26:3185 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 15 och

2025/26:3645 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S) yrkande 139.

Ställningstagande

Goda förutsättningar för innovation och affärsutveckling och att gå från idé till etablerad företagsverksamhet är viktigt för att främja en grön omställning av industrier och hela branscher. En viktig pusselbit är satsningar på fler utbildningar som säkrar kompetensbehoven för klimatomställningen. Jag vill lansera ett grönt kunskapslyft i syfte att underlätta ett teknik- och kompetensskifte och omställningen till en hållbar arbetsmarknad. Lyftet bör genomföras inom bl.a. högskolan.

Det är också avgörande att våra konstnärliga högskolor får det stöd som krävs. Dessa utbildningar är viktiga för att Sverige ska fortsätta vara ett land där konst och kultur ges hög status, kvaliteten är internationellt erkänd och nya generationer av kulturutövare kan växa fram.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

12. Utbildningars upplägg och innehåll, punkt 5 (C)

av Niels Paarup-Petersen (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3186 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkandena 23–26 och avslår motionerna

2025/26:962 av Daniel Persson (SD),

2025/26:3365 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 18 och

2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 15.

Ställningstagande

För mig är tre områden särskilt viktiga inom lärarutbildningen, och jag menar att regeringen bör prioritera dem. För det första behöver den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) ses över och ökas. VFU är den bästa metoden för lärarstudenter att lära sig undervisa i praktiken. Därför behöver en större del av lärarprogrammen utgöras av VFU. Denna bör i högre utsträckning ske parallellt med de teoretiska delarna av programmen. I sammanhanget behöver det även skapas starkare ekonomiska incitament för skolor att ta emot VFU-studenter. För det andra behöver ämnet didaktik öka i omfattning på lärarprogrammen. Didaktiken är den teoretiska del av lärarprogrammen som faktiskt förbereder lärarstudenterna på hur undervisningen ska planeras och genomföras och hur eleverna ska bedömas. Den är således avgörande för att möta elevernas särskilda behov. För det tredje behöver förankringen mellan ämneskunskaperna och det centrala innehållet stärkas. Ämnesterminerna på lärarutbildningarna behöver i högre grad stämma överens med det centrala innehåll som eleverna ska få undervisning om.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

13. Utbildningars upplägg och innehåll, punkt 5 (MP)

av Camilla Hansén (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2025/26:3365 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 18 och
2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 15 och
avslår motionerna
2025/26:962 av Daniel Persson (SD) och
2025/26:3186 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkandena 23–26.

Ställningstagande

Jag vill att det kulturella ekosystemet runt barnen stärks med särskilt fokus på skolan. Men barns tillgång till kultur skiljer sig åt i dag. Därför behövs en skolkulturutredning. Jag menar att den kulturella utbildningskedjan börjar redan i förskolan och kräver konstnärlig kompetens hos lärare i alla delar av skolan. På landets förskolor sjungs och spelas det mycket mindre i dag än tidigare. Jag vill vända den trenden genom att stärka kultur och musik på förskolläraryrket. Utredningen ska därför få i uppdrag att bl.a. se över hur inslag kring kultur och musik kan stärkas på förskolläraryrket.

Grunden för patientsäkerheten är de färdigheter som studenterna får med sig i sin utbildning. I det nya läkarprogrammet ryms t.ex. hela utbildningen fram till legitimation inom programmet i och med att den tidigare AT-tjänstgöringen numera inkluderas i programmet. Psykologprogrammet har ännu inte det upplägget. Eftersom det råder stor brist på PTP-tjänster för psykologer och PTP-tjänstgöringen kan göras utan patientkontakt, är det inte säkert att en legitimerad psykolog har erfarenhet av kliniskt patientarbete. Det innebär en risk för patientsäkerheten. Det vore därför värdefullt att utreda om PTP-tjänstgöringen skulle kunna inkluderas i psykologutbildningen på samma sätt som läkarnas AT-tjänstgöring nu är en del av utbildningen. Ett sådant upplägg skulle säkerställa att det finns PTP-platser att tillgå med ett innehåll som är en del av utbildningens helhet.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

14. Rekrytering och tillträde till utbildning i högskolan, punkt 6 (S)

av Anders Ygeman (S), Linus Sköld (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Mats Wiking (S) och Robert Olesen (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:3810 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkandena 98 och 100 samt
avslår motionerna

2025/26:458 av Lili André (KD),
2025/26:1059 av Magnus Berntsson (KD),
2025/26:1931 av Crister Carlsson och Thomas Ragnarsson (båda M),
2025/26:2568 av Merit Frost Lindberg m.fl. (M),
2025/26:3012 av Kjell-Arne Ottosson (KD),
2025/26:3099 av Ingemar Kihlström (KD) och
2025/26:3319 av Annika Hirvonen (MP).

Ställningstagande

Även om möjligheterna att studera är goda i Sverige så är det fortfarande dubbelt så vanligt att studera vidare om ens föräldrar har högskoleutbildning. Vi anser att människors bakgrund inte ska styra vilka som studerar på högskola och universitet. Snedrekryteringen utifrån klass, kön och geografi ska brytas. Att utrikes födda inte påbörjar högskolestudier i samma utsträckning som inrikes födda återspeglar att både samhället och den högre utbildningen är segregerade. Mer måste göras för att bredda rekryteringen. Arbetslivs-erfarenhet bör återigen ses som meriterande vid ansökan till högskolan.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

15. Studentfrågor, punkt 7 (MP)

av Camilla Hansén (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3365 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 33 och
avslår motion

2025/26:1594 av Jonathan Svensson m.fl. (S).

Ställningstagande

Studenternas påverkan på svensk högre utbildning är lagstadgad och utförs genom studentkårer på landets lärosäten och genom Sveriges förenade studentkårer (SFS). Majoriteten av deras verksamheter finansieras av statliga bidrag och en mindre del genom medlemsavgifter. Detta system infördes 2010 som en kompensation för minskade medlemsantal i samband med att det inte längre var obligatoriskt att vara med i en studentkår. Jag vidhåller vikten av att finansiera landets studentkårer och att långsiktigt säkra studenternas demokratiska inflytande på lärosätena.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförts ovan.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2025/26

2025/26:39 av Josef Fransson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen inom ramen för strategiska satsningar inom högre utbildning ska verka för att prioritera fleråriga ingenjörsprogram inom kärnkraft och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:40 av Josef Fransson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att utreda hur vi kan motverka woke-ideologi på svenska universitet och högskolor och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:130 av Jamal El-Haj (-):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förenkla och snabba på processen för validering och legitimering, särskilt inom reglerade yrken, och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:207 av Josef Fransson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning om hur vi kan minimera ideologisk påverkan på svenska högre lärosäten och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:255 av Martin Westmont (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utföra säkerhetsprovningar av utländska medborgare som deltar i svenska utbildningar rörande cybersäkerhet och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:323 av Nadja Awad m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör gå vidare med att införa ett behörighetsprov i enlighet med förslaget från Universitets- och högskolerådet (UHR) och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör tillsättas en utredning som ser över behörighetsregler och betygssurval relaterat till betygsinflation för att upprätthålla förtroendet för rättssäkra antagningar och tillkännager detta för regeringen.

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning med uppdrag att föreslå hur avgifter för utomeuropeiska studenter ska kunna avskaffas och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda om det ska ställas krav på att all kurslitteratur ska göras tillgänglig digitalt via högskole- och universitetsbiblioteken och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda hur alla studenter med behov av anpassad kurslitteratur ska få tillgång till det och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till en utredning kring dolda avgifter och kostnader inom högre utbildning, särskilt avseende verksamhetsförlagd utbildning (VFU), och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning om hur studenter rätt till inflytande hos enskilda utbildningsanordnare kan utökas till samma nivå som för studenter på statliga lärosäten och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över att studenters yttrandefrihet är garanterad och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge UHR i uppdrag att främja möjligheterna för föräldrar att studera och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge alla lärosäten i uppdrag att ha en föräldrapolicy och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett lärosäte bör ges samordningsansvar för studenthälsomottagningarna i hela landet för att öka likvärdigheten i utbud och tillgång till studenthälsa och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör följa upp och vid behov vidta åtgärder för att lärosätena ska efterleva de aktiva åtgärderna enligt diskrimineringslagen och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning som tar ett helhetsperspektiv kring frågan om tillgänglighet till universitet och högskolor för personer med funktionsnedsättning och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:429 av Stina Larsson (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att studenthälsan ska ha en större del i sjukskrivna studenters återgång i studier och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:441 av Nima Gholam Ali Pour (SD):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att svenska lärosäten och andra statliga myndigheter ska avbryta samarbeten med iranska lärosäten och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:443 av Serkan Köse (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en nationell brandmannahögskola för att säkra kompetensförsörjning, jämställdhet och beredskap inom svensk räddningstjänst och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:458 av Lili André (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återinföra möjligheten för ålänningar att skriva högskoleprovet på Åland och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:472 av Carita Boulwén (SD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att få fler utbildade teckenspråkslärare och teckenspråkstolkare och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:798 av Mikael Larsson och Stina Larsson (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av att Sverige behöver ett textiluniversitet och att göra om Högskolan i Borås till universitet med namnet Sveriges textiluniversitet och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:962 av Daniel Persson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att ge Conductor en yrkeskod och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1013 av Daniel Persson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten till en ny inriktning på speciallärarutbildningen inom konduktiv pedagogik och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1059 av Magnus Berntsson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa möjligheten för åländska ungdomar och vuxna att genomföra det svenska högskoleprovet på Åland och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1067 av Carina Ödebrink m.fl. (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att öka antalet utbildningsplatser för tandläkare i syfte att långsiktigt säkra tillgången till tandvård i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen särskilt bör överväga att stödja etableringen av en ny tandläkarutbildning vid Högskolan i Jönköping som ett led i att öka utbildningskapaciteten och stärka tandvårdens kompetensförsörjning i södra Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1089 av Peder Björk m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att stärka förutsättningarna för att bedriva utbildning i olika former på Mittuniversitetet och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1210 av Adrian Magnusson och Amalia Rud Stenlöf (båda S):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om studenters boendekostnader och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1241 av Lena Hallengren (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stimulera möjligheten att etablera decentraliserade lärmiljöer samt underlätta möjligheten för den enskilde att kunna delta i högre utbildning närmare sin hemort och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1252 av Denis Begic (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att ta fram en nationell strategi för lärcentrumförlagd decentraliserad högre utbildning och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1276 av Josefin Malmqvist m.fl. (M):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att införa ett stipendium för utbildningar inom yrken där det råder arbetskraftsbrist eller där det är samhällsekonomiskt motiverat med fler sökande och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1317 av Petter Löberg och Jessica Rodén (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att vidta åtgärder i syfte att Högskolan i Borås ska kunna utvecklas till universitet med textil som särskilt profilområde och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1507 av Jörgen Berglund (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att starta juristprogrammet på Mittuniversitetet och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1577 av Jonathan Svensson m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att utreda hur demokratiskt uppbyggda partipolitiska studentföreningar kan ges bättre möjligheter att använda lärosätenas lokaler och campusområden för opinionsyttringar och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1593 av Jonathan Svensson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att ge fler lärosäten riktade uppdrag att arbeta med decentraliserade lärmiljöer i fler delar av landet och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1594 av Jonathan Svensson m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att högskole- och universitetsstudenter som missar obligatoriska utbildningsmoment på grund av politiska förtroendeuppdrag inom det offentliga bör ges rätt att genomgå eller komplettera dessa moment vid annat tillfälle inom den berörda kursens gång, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:1595 av Johan Büser och Amalia Rud Stenlöf (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att säkerställa att universitet, högskolor och yrkeshögskolor systematiskt redovisar hur deras utbildningsutbud svarar mot arbetsmarknadens behov, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:1605 av Martin Melin (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkra tillgången till yrkeslärare i Stockholm-Mälardalenregionen och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1818 av Peter Hultqvist m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att ge Högskolan Dalarna status som universitet och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1854 av Lena Bäckelin och Anna-Caren Säterberg (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna tillgången till distansundervisning vid högre utbildning där det finns behov och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1858 av Carina Ödebrink m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att beakta Högskolan i Jönköpings betydelse för nationens och regionens ekonomiska tillväxt, kompetensförsörjning och innovationskraft och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1893 av Niklas Karlsson och Adrian Magnusson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om översyn av högskoleförordningen (1993:100) i syfte att demokratiska föreningar inte ska stängas ute från lärosäten och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1931 av Crister Carlsson och Thomas Ragnarsson (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga om sökande med undersköterskeutbildning och medicinsk erfarenhet bör ges företräde till sjuksköterskeutbildningen och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2017 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till fler nära utbildningar och popputbildningar från universitet och högskola till områden där bristen på utbildad arbetskraft finns och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2026 av Johanna Rantsi (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till ökad studietakt på utbildningar inom bristyrken genom att studierna fortlöper under sommaren, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:2117 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att utreda ett lämplighetstest inför påbörjade studier till lärarutbildningen och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2120 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att införa entreprenörskap som en obligatorisk del av kursutbudet i lärarutbildningen och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2172 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att utöka de praktiska inslagen i lärarutbildningen och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2180 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till popputbildningar från universitet och högskola till samarbeten med lärosäten i regioner med bristyrken inom ett specifikt område för att säkra kompetensen inom bristyrken och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2288 av Linnéa Wickman (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur den sociala snedrekryteringen till högskola och universitet kan minska och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2289 av Linnéa Wickman och Arber Gashi (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur en styrning mot ökande och mer likvärdig lärarledd undervisningstid för studenter på högskoleutbildningar kan införas och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2333 av Arber Gashi m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bygga ut högre utbildning och vuxnas kompetensutveckling i hela Västsverige och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2372 av Ciczie Weidby m.fl. (V):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att 4 kap. 10 § högskoleförordningen bör avskaffas i syfte att förbättra

anställningsskyddet för lärare vid konstnärliga högskolor och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2482 av Anna af Sillén m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att förbättra möjligheterna till samhällsbyggnadsutbildningar i Stockholm-Mälardalenregionen och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2568 av Merit Frost Lindberg m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna för att gymnasiekurser som innehåller Ung Företagsamhet (UF-företagande) ska tilldelas 0,5 meritpoäng eller motsvarande värde vid ett eventuellt nytt betygssystem införande vid ansökan till universitet och högskolor och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2713 av Markus Wiechel (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att införa meritpoäng för genomförd värnpliktsutbildning och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2717 av Markus Wiechel (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över möjligheten att implementera kost-, nutritions- och näringskunskap som en obligatorisk del av undervisningen för samtliga medicinstudenter och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2718 av Markus Wiechel och Björn Söder (båda SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över vilka kurser som ger högskolepoäng, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:2739 av Jytte Guteland m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att rätten att nyttja universitetens lokaler för partipolitiska studentföreningar med demokratisk värdegrund bör förtydligas i högskoleförordningen och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2740 av Jytte Guteland (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur högskolan ska finansieras för en fortsatt utbyggnad med höga kvalitetskrav och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2785 av Nadja Awad m.fl. (V):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta fram ett lagförslag baserat på Styr- och resursutredningens förslag avseende att avskaffa det prestationsbaserade resurstilldelningssystemet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning för att se över ersättningsbeloppen för högskolan och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Universitets- och högskolerådet i uppdrag att ta fram handledning och stöd till lärosätena för hur de kan stötta palestinska lärosäten och studenter och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2786 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning som ser över utbildningskedjorna för alla nationella minoriteters språk och kultur inom lärosätena i syfte att de ska vara sammanhängande och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge lärosätena i uppdrag att arbeta fram och anta en minoritetspolitisk strategi och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2791 av Isabell Mixter m.fl. (V):

23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda möjligheten att inrätta en vuxenlärarutbildning och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda inrättandet av en kompletterande pedagogisk utbildning för vuxenlärare och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2799 av Karin Rågsjö m.fl. (V):

22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge lämplig myndighet i uppdrag att utreda förutsättningarna för att införa beroendelära på grundutbildningarna för socionomer, sjuksköterskor, undersköterskor, arbetsterapeuter, behandlingsassistenter och läkare och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2819 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör göra en översyn av utformningen av Kulturskoleklivet för att kunna utbilda fler kulturskolepedagoger, i översynen ska möjligheten att inkludera fler lärosäten samt förutsättningarna för att

även folkhögskolan ska kunna bidra med platser undersökas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:3012 av Kjell-Arne Ottosson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra för att skriva högskoleprovet på Åland och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3024 av Lars Isacsson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att stärka lärarkompetensen i läsinläring, särskilt i kommuner med stora socioekonomiska utmaningar, och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3049 av Markus Wiechel (SD):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över behovet av den geriatriska omfattningen inom allmänläkarutbildningen och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3099 av Ingemar Kihlström (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna till att det svenska högskoleprovet återigen kan utföras på Åland och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3103 av Mathias Bengtsson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur fler utbildningar kan finnas i hela landet utan att tappa i kvalitet och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3185 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att högskolor bör ges ett tydligare uppdrag att erbjuda utbildningar som motsvarar arbetsmarknadens behov, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt se över möjligheten att genomföra satsningar på lokala lärcentrum och teknik för distansutbildning och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra ett omfattande kompetenslyft för att vidareutbilda personal på landsbygderna till rätt kompetens och behörighet inom välfärden och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att staten ska avtala med lärosäten så att utbildning och vidareutbildning inom

välståndsycken erbjuds via lokala och regionala utbildningscentrum och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3186 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C):

23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att mängden verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och dess kvalitet bör ses över och ökas och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör skapas ekonomiska incitament för skolor att ta emot VFU-studenter och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att mängden didaktik bör öka på lärarprogrammen och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör skapas en tydligare förankring mellan ämnesterminerna på lärarutbildningarna och det centrala innehållet som eleverna ska få undervisning om och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det behövs fler vägar in i läraryrket såsom Teach for Sweden och tillkännager detta för regeringen.
66. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lärarstudenter inom ramen för sin VFU bör få möjlighet att testa att undervisa klasser där flera årskurser blandas och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3187 av Martina Johansson m.fl. (C):

29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att studenthälsans och sjukvårdens ansvar för studenters rehabilitering behöver utredas och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3189 av Anders Ådahl m.fl. (C):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att lärcentrum byggs ut i syfte att möta kompetensbehovet i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet att höja kvaliteten inom den högre utbildningen och säkra dess tillgänglighet i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det utbildningspolitiska målet för landets högskolor bör få en tydligare tillgänglighetsdimension, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om högskolornas arbetslivsanknytning och samverkan med det regionala

- näringslivet och den offentliga sektorn och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fler ska ha möjligheten att läsa fristående kurser på såväl grundnivå som avancerad nivå i syfte att möta kompetensbehovet och stärka bildningen och tillkännager detta för regeringen.
 14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lärosätenas autonomi såväl institutionellt som finansiellt bör stärkas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna för att anslaget till lärosätena inte bör vara uppdelat i en del som endast får användas inom utbildningen och en som endast får användas inom forskningen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka lärosätenas autonomi när det kommer till att tillsätta sina egna styrelser och tillkännager detta för regeringen.
 17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att de institutionella och finansiella förutsättningarna för forskarnas/lärarnas självständighet kraftigt bör stärkas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fler lärosäten bör bli fristående, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna att stärka etableringsfriheten för fristående lärosäten och tillkännager detta för regeringen.
 22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen och ansvariga myndigheter behöver verka för att minska lärosätenas återrapporteringskrav och tillkännager detta för regeringen.
 24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att högskoleutbildningarnas samverkan med arbetslivet förbättras med hjälp av en starkt studievägledning på lärosätena och utökade möjligheter till praktik och tillkännager detta för regeringen.
 26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en tydligare uppdrags- och rollfördelning mellan universitet och högskolor och tillkännager detta för regeringen.
 27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör göras en inskärpning när det kommer till examensrättigheter och tillkännager detta för regeringen.
 28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arbetet för att stärka studenters studiemiljö, hälsa och välmående bör intensifieras på lärosätena, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stödet till studenter med NPF eller annan funktionsnedsättning bör öka vad gäller både möjligheten att genomföra högskoleprovet och att ta del av och genomföra studierna och tillkännager detta för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att jämställdhetsarbetet på lärosätena måste intensifieras för att garantera en meritokratisk ordning och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3215 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till fler nära utbildningar och popup-utbildningar från universitet och högskola till områden där bristen på utbildad arbetskraft finns och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3282 av Katarina Luhr m.fl. (MP):

22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att satsa på fler utbildningar som säkrar kompetensbehoven för klimatomställningen (ett grönt kunskapslyft) och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3298 av Helena Storckenfeldt (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över behovet av att stärka samverkan mellan akademi och näringsliv och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3319 av Annika Hirvonen (MP):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda gemensam nordisk antagning till högre utbildning och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3364 av Camilla Hansén m.fl. (MP):

22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kunskap om flerspråkighet ska ingå i utbildningarna till förskollärare och barnskötare och tillkännager detta för regeringen.
52. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att man ska kunna arbeta och samtidigt studera till lärare eller förskollärare och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3365 av Camilla Hansén m.fl. (MP):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om lärcentrum för att ge tillgång till högre utbildning i hela Sverige och tillkännager detta för regeringen.

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om högre utbildning som en kraft för omställningen och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda behov av att inkludera praktiktjänstgöring i psykologutbildningen och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om mer lärarledd undervisning i högskolan och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om internationalisering och mobilitet och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett Students at Risk-program i samverkan med Utrikesdepartementet och svenska högskolor och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla och stärka studenthälsan och tillkännager detta för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att finansiera lagstadgade uppdrag och säkra studenters demokratiska inflytande och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3399 av Maria Stockhaus (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att kunskap om ME/CFS skulle kunna ingå i läkarutbildningen och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3422 av Katarina Luhr m.fl. (MP):

31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förtydliga uppdrag och tillsätta resurser för högre utbildning och forskning som en kraft för klimatomställningen och att lärosätenas arbete med att främja hållbar utveckling behöver intensifieras, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
86. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att satsa på fler utbildningar som säkrar kompetensbehoven för klimatomställningen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:3583 av Muharrem Demirok m.fl. (C):

28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en interreligiös utbildning för religiösa ledare och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3584 av Mattias Vepsä m.fl. (S):

20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att Södertörns högskola bör bli universitet och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3645 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S):

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att s.k.VULF-avtal, (vårdvetenskaplig utbildning, lärande och forskning) bör införas för vissa hälso- och sjukvårdsutbildningar i högskolan och tillkännager detta för regeringen.
139. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utbildningsmöjligheterna till tandläkare behöver öka och göras mer tillgängliga för hela landet och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3729 av Kerstin Lundgren m.fl. (C):

52. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om gemensamma nordiska insatser för att stödja studenter i instabila länder och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP):

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om konstnärlig högre utbildning och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kultur och musik i förskolan och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3796 av Ann-Sofie Lifvenhage m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över förutsättningarna för att förbättra möjligheten till samhällsbyggnadsutbildningar i Stockholm-Mälardalsregionen och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3810 av Anders Ygeman m.fl. (S):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det ska bli möjligt även för offentliga lärosäten att vid antagning kräva säkring av kunskaper med högskoleprov och tillkännager detta för regeringen.
87. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att studenter ska kunna examineras i sina distansstudier i närheten av där de bor och tillkännager detta för regeringen.
88. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förbättrad tillgång till decentraliserad utbildning och lärcentrum för att säkra näringslivets och välfärdens kompetensförsörjning även på mindre orter och tillkännager detta för regeringen.

91. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en utredning av högskolans resurstilldelningssystem som har bred parlamentarisk förankring och syftar till att säkra utbildning av hög kvalitet och en dimensionering som är anpassad till arbetsmarknadens behov, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
92. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka tillgången på VFU-platser genom att såväl offentliga som privata verksamheter ska åläggas att ta emot VFU-studenter och tillkännager detta för regeringen.
93. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla studenthälsan och tillkännager detta för regeringen.
94. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om anpassade läromedel och om att säkerställa att studenter som har rätt till anpassad kurslitteratur har det vid kursstart och tillkännager detta för regeringen.
95. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över högskoleförordningen gällande politiska studentförbund och deras tillträde till lärosäten och tillkännager detta för regeringen.
96. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över högskolors och universitets uppdrag och resurser för att utveckla och anordna kurser och utbildningar för att möta efterfrågan från yrkesverksamma som omställningsstödskapar, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
97. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av kurser motsvarande en eller två terminers heltidsstudier på avancerad nivå för att skapa nya vägar in i bristyrken eller tillföra spetskompetens och tillkännager detta för regeringen.
98. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bredda rekryteringen och tillkännager detta för regeringen.
99. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skapa anpassade utbildningsvägar för personer som har en gymnasial utbildning inom vård eller teknik och som efter några år i arbetslivet vill studera vidare på högskolan, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
100. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arbetslivserfarenhet återigen ska ses som meriterande vid ansökan till högskolan och tillkännager detta för regeringen.
101. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förlänga försöksverksamheten med ett nationellt prov som möter grundläggande behörighet till högskolestudier, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
102. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över om lärosätena ska ges öronmärkta resurser för validering och tillkännager detta för regeringen.
105. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna den akademiska friheten och tillkännager detta för regeringen.

106. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den akademiska friheten ska stärkas men högskolesektorn inte ska privatiseras och tillkännager detta för regeringen.
108. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att forskare bör ges tryggare anställningar och tillkännager detta för regeringen.
109. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över förekomsten av staplingar av tidsbegränsade anställningar inom högre utbildning och forskning och tillkännager detta för regeringen.
110. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nya karriärvägar mellan högskolan och det omgivande samhället och tillkännager detta för regeringen.
111. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att jämställdheten ska förbättras inom den högre utbildningen och forskningen och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet

Motion	Motionärer	Yrkanden
8. Motioner som bereds förenklat		
2025/26:39	Josef Fransson (SD)	
2025/26:40	Josef Fransson (SD)	
2025/26:130	Jamal El-Haj (-)	2
2025/26:255	Martin Westmont (SD)	
2025/26:323	Nadja Awad m.fl. (V)	1, 2, 4, 7–9, 11–14 och 18–20
2025/26:429	Stina Larsson (C)	
2025/26:441	Nima Gholam Ali Pour (SD)	6
2025/26:472	Carita Boulwén (SD)	3
2025/26:1013	Daniel Persson (SD)	
2025/26:1089	Peder Björk m.fl. (S)	
2025/26:1210	Adrian Magnusson och Amalia Rud Stenlöf (båda S)	2
2025/26:1241	Lena Hallengren (S)	
2025/26:1252	Denis Begic (S)	
2025/26:1276	Josefin Malmqvist m.fl. (M)	7
2025/26:1577	Jonathan Svensson m.fl. (S)	
2025/26:1593	Jonathan Svensson (S)	
2025/26:1818	Peter Hultqvist m.fl. (S)	
2025/26:1854	Lena Bäckelin och Anna-Caren Säterberg (båda S)	
2025/26:1858	Carina Ödebrink m.fl. (S)	
2025/26:1893	Niklas Karlsson och Adrian Magnusson (båda S)	
2025/26:2017	Sten Bergheden (M)	
2025/26:2026	Johanna Rantsi (M)	
2025/26:2117	Ann-Sofie Lifvenhage (M)	
2025/26:2120	Ann-Sofie Lifvenhage (M)	
2025/26:2172	Ann-Sofie Lifvenhage (M)	
2025/26:2180	Ann-Sofie Lifvenhage (M)	
2025/26:2288	Linnéa Wickman (S)	

2025/26:2289	Linnéa Wickman och Arber Gashi (båda S)	
2025/26:2372	Ciczie Weidby m.fl. (V)	8
2025/26:2482	Anna af Sillén m.fl. (M)	
2025/26:2713	Markus Wiechel (SD)	
2025/26:2717	Markus Wiechel (SD)	
2025/26:2718	Markus Wiechel och Björn Söder (båda SD)	2
2025/26:2739	Jytte Guteland m.fl. (S)	
2025/26:2740	Jytte Guteland (S)	
2025/26:2785	Nadja Awad m.fl. (V)	3 och 4
2025/26:2786	Nooshi Dadgostar m.fl. (V)	9 och 11
2025/26:2791	Isabell Mixter m.fl. (V)	23 och 24
2025/26:2799	Karin Rågsjö m.fl. (V)	22
2025/26:3024	Lars Isacsson (S)	
2025/26:3049	Markus Wiechel (SD)	4
2025/26:3103	Mathias Bengtsson (KD)	
2025/26:3185	Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C)	9 och 10
2025/26:3186	Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C)	27 och 66
2025/26:3187	Martina Johansson m.fl. (C)	29
2025/26:3189	Anders Ådahl m.fl. (C)	8, 9, 11, 12, 14–17, 20, 21, 24, 26, 28, 29 och 33
2025/26:3215	Sten Bergheden (M)	
2025/26:3298	Helena Storckenfeldt (M)	
2025/26:3364	Camilla Hansén m.fl. (MP)	22 och 52
2025/26:3365	Camilla Hansén m.fl. (MP)	5, 8, 26, 27 och 31
2025/26:3399	Maria Stockhaus (M)	2
2025/26:3422	Katarina Luhr m.fl. (MP)	31 och 86
2025/26:3583	Muharrem Demirok m.fl. (C)	28
2025/26:3584	Mattias Vepsä m.fl. (S)	20
2025/26:3645	Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S)	14
2025/26:3796	Ann-Sofie Lifvenhage m.fl. (M)	

2025/26:3810	Anders Ygeman m.fl. (S)	9, 87, 92–97, 99, 101, 102, 105, 106 och 108–111
--------------	-------------------------	---
